

Rozhodnutie č.: RZK/151/2023
Správne konanie č.: 0075/SKO/2024

Bratislava, dňa 22. 11. 2023
Doložka právoplatnosti:

Rozhodnutie

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Mgr. Györgya Battu a PhDr. Marty Danielovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, rozhodla, že správne konanie č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055) vedené voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Odôvodnenie

V zmysle § 109 zákona č. 264/2022 Z. z. je Rada orgánom verejnej správy, ktorého poslaním je presadzovať verejný záujem v oblasti vysielania a do pôsobnosti ktorého patrí vykonávanie dohľadu nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie a vykonávanie štátnej regulácie v oblasti vysielania. Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom, pričom na konanie podľa zákona č. 264/2022 Z. z. sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), okrem ustanovení § 23 v časti nesprístupnenia zápisníc o hlasovaní a § 9 ods. 2, § 49, § 57, § 61 až 68 zákona č. 71/1967 Zb.

Rada na svojom zasadnutí dňa 24. 5. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055) voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Rádio Frontinus odvysielal dňa 26. 2. 2023 v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 13. 9. 2023, na základe čoho začalo správne konanie č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne

bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 26. 2. 2023.

Dňa 25. 9. 2023 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Účastník konania vo svojom vyjadrení požiadal o nariadenie ústneho pojednávania v danej veci. Ústne pojednávanie sa uskutočnilo na zasadnutí Rady dňa 22. 11. 2023.

Rada sa tak po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie oboznámila so skutkovým stavom a v správnom konaní č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055) rozhodla dňa 22. 11. 2023.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 26. 2. 2023 na programovej službe Rádio Frontinus, prepis/popis skutkového stavu, vyjadrenie účastníka konania a zápisnica z ústneho pojednávania.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón
Deň vysielania: 26. 2. 2023
Čas vysielania: cca 09:30 h
Označenie podľa JSO: -

časový kód cca:

00:09:00 – začiatok záznamu – skladba

- hudobné skladby a rozhlasová interpunkcia (zvukové predely)

- zvukový predel „Reklama“

09:21:19 – 09:23:21 - reklamný blok

- zvukový predel „Reklama“

09:23:24 – 09:23:57 - ticho

- hudobné skladby a rozhlasová interpunkcia (zvukové predely)

09:30:30 - ženský hlas: „Vážení poslucháči, nasledujúca relácia je reláciou kontaktnou. V súlade s ustanoveniami zákona číslo 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, konkrétne § 16 odsek 3 písm. a) a b) si vás dovoľujeme upozorniť, že akékoľvek prejavy volajúcich do štúdia, ktoré budú osočovať, urážať alebo ohovárať akéhokoľvek hosta v programe, respektíve osobu, ktorá nie je hosťom v programe, sú neprípustné a nebudú moderátorom tolerované. Moderátor relácie poslucháča na takéto prejavy upozorní a v prípade, že poslucháč bude v tomto konaní pokračovať, odmietne poslucháča vypočuť a jeho prejav preruší. To isté platí o vulgárnych prejavoch poslucháčov, ktoré, tak ako i doposiaľ, nebudú tolerované a moderátor aj bez predchádzajúceho upozornenia spojenie medzi poslucháčom a moderátorom preruší.“

09:31:23 - zvučka programu *Debata na telefón*. Mužský hlas: „Aj váš názor nás zaujíma.“

09:31:49 - Moderátor Dominik Papala: „Dve minútky po pol 10-tej ladíte frekvencie Rádia Frontinus. Všetko, čo chcete počuť a politickú reláciu a komentáre - *Debata na telefón* s Dominikom Papalom. Prijemné a ničím nerušené nedeľné počúvanie.

Rada pre mediálne služby iniciovala niekoľko správnych konaní v súvislosti s programom *Debata na telefón*. Programu vytýka slabú názorovú oponentúru moderátora. Frontinus s.r.o. sa s tým

nestotožňuje. Nebuďte avšak prekvapení, ak budem hosťom klásť viac doplňujúcich otázok, prípadne oponovať ich názorom. Niekedy možno aj zbytočne, aj na fakt, že deň nie je dobrý, ale zlý.

Výrok SAS pred 2 dňami z ich vlastnej tlačovej správy: Víťazstvo Ukrajiny je prioritným záujmom nás všetkých. Budeme naďalej plne podporovať Ukrajinu v jej snahe zastaviť neprijateľnú ruskú agresiu. K mieru v regióne povedie iba víťazstvo Ukrajiny. Deklarovala to strana Sloboda a solidarita v súvislosti s 1. výročím Putinovej invázie na Ukrajinu. Navyše, aj vďaka hlasom SAS schválila Národná rada pred pár dňami uznesenie o tom, že Rusko je teroristický štát. Citujem:

„Víťazstvo Ukrajiny a následný mier je v najvyššom záujme Slovenskej republiky.“, uviedol predseda SaS Richard Sulík. Miesto občanov Slovenskej republiky, ktorí by mali byť, samozrejme, na najvyššom záujme Slovenskej republiky, nevedí. Dotkli sa ceny energií podnikateľov na Slovensku? Na Ukrajinu národný hrdina, no v celom svete považovaný za nacistu a masového vraha. Áno, reč je o Stefanovi Andrejevičovi Banderovi. A nie len o tomto sa dnes porozprávame so zakladateľom antisegregačnej iniciatívy Volná zóna, ktorá vznikla v auguste 2021 a kandidátom na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 2022 s pánom Miroslavom Heredošom. Pán Heredoš, dobré ráno.“

M. Heredoš: „Dobré ráno vám, aj všetkým vašim a našim poslucháčom. Ďakujem za pozvanie.“

D. Papala: „Veľmi radi. Pán Heredoš, Vy ste dosť aktívny aj na Telegrame aj na sociálnych sieťach a nazvime to aj na alternatívnej sociálnej sieti Telegram. Spomínal som, že ste zakladateľom iniciatívy Volná zóna. Prečo táto iniciatíva vznikla, aby sme teda priblížili poslucháčom, čomu ste sa venovali v tých časoch, kedy to bolo aktuálne, aktívne?“

M. Heredoš: „Áno, táto iniciatíva Volná zóna vznikla v auguste 2021, ako ste to oznámili, povedali. Zmysel a význam Volnej zóny obsahoval a znamenal, že chceme ako podnikatelia, ktorí majú rozum a vážia si zákony Slovenskej republiky, chceme odporovať nezmyselným nariadeniam Matovičovej a Hegerovej vlády a odmietame okresávať, segregovať alebo odmietajú našich hostí na prevádzkach, odmietame od nich vyžadovať QR kódy alebo doklady o tom, či boli otestovaní alebo neboli a chceme fungovať v normálnej rovine. A Volná zóna vlastne znamenala, že odmietame nastúpiť na tieto vládne nezmysly a chceme fungovať proste v pôvodnom normálnom režime a všetky prevádzky, ktoré sa tohoto zúčastnili a chceli teda dodržiavať zákony Slovenskej republiky, nie vyhlášky Mikasa, tak si lepili na prevádzku zelenú nálepku Volná zóna.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za vysvetlenie a aj teda za našich poslucháčov. V úvode som spomínal ceny energií. Dotkli sa ceny energií, aktuálne samozrejme, podnikateľov na Slovensku a funguje nejaké to fungovanie tých kompenzácií zo strany štátu alebo nefunguje?“

M. Heredoš: „No, ceny energie a to, čo sa udialo, vlastne, minulý rok a ešte stále sa teda odohráva, sa jednoznačne dotklo podnikateľov. Ja by som aj pre našich poslucháčov dal nejaké čísla, aby sme si urobili nejakú teda predstavu. Na Slovensku v segmente cestovného ruchu, to znamená hotely, reštaurácie, kaviarne, podniká 11 000 živnostníkov a 9 000 eseročiek. Týchto 11 000 živnostníkov a 9 000 eseročiek podniká v segmente cestovného ruchu a oni sú tí, ktorých sa to, čo sa deje, dotklo. Zahŕňa to tiež ešte zhruba 210 000 zamestnancov. Čiže aj ich sa tieto veci dotýkajú. Či hovoríme tu o teda podstatnom balíku osôb, ktorý sa opäť tieto nezmysly, ktoré sa odohrávajú, ktoré sa ich dotýkajú. A čo sa týka energií, to, čo nastavila vláda, čo sa udialo aj vojnou na Ukrajinu, to, ako to nefunguje, sa týchto ľudí dotklo obrovskou mierou. Energie im stúpili 4-, 5-, 7- 8-násobne a systém kompenzácií bol nastavený aspoň do týchto dní veľmi nešťastne. Opäť, aby napríklad naši poslucháči vedeli, segment cestovného ruchu nemohol žiadať o kompenzácie za október, november a december minulého roka, takže museli zaplatiť tie zvýšené ceny faktúr v plnej miere, až do minulého týždňa museli čakať na to, aby Ministerstvo hospodárstva spustilo kompenzácie za január. Takže, situácia absurdná a dotýka sa obrovského množstva ľudí, a teda podnikateľov v segmente cestovného ruchu.“

D. Papala: „Aké tie kompenzácie teda aktuálne sú z toho Ministerstva hospodárstva? Dočkali sme sa ich až teraz. Takže aké sú konkrétne, aby sme predostreli?“

M. Heredoš: „Sú tam kompenzácie, že do výšky 199 € za MWh je tá cena, aká je, a potom nad túto cenu je to vykompenzované od Ministerstva hospodárstva a tie kompenzácie, samozrejme, tým, že sa nedali žiadať za jeseň minulého roka, tak sa títo ľudia - podnikatelia - dostávajú do omeškaní, čerpajú zásoby svoje finančné a dostávajú sa do situácie, že ani tieto kompenzácie, ktoré začínajú, proste,

fungovať, im nemusia pomáhať. A z regiónov aj cez tú našu iniciatívu Voľná zóna, máme informácie, že veľa prevádzok ukončuje podnikanie.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše vysvetlenie. V úvode som Vás predstavil aj ako kandidáta na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 22, teda tých posledných. Ako ste dopadli?“

M. Heredoš: „Dopadol som najlepšie, ako sa... ako sa dalo. Dosiahol som vlastne najlepší výsledok od roku 1990 vo voľbách na šéfa hlavného mesta, na Bratislavu. Voľby skončili Vallo, Kusý, Heredoš, čiže ako národný kandidát som obstál veľmi dobre.“

D. Papala: „Narážali ste od toho roku 1990 na národného kandidáta?“

M. Heredoš: „Na národného kandidáta naposledy bol na tejto úrovni úspešný podobným výsledkom, respektíve tým, že to vyhral, Hofbauer zo SNS, myslím, a to bolo, to bolo pred 32 rokmi. Do tých dní už nebol národný kandidát, ktorý by sa umiestnil na tak dobrom mieste s takou voľičskou základňou podporou, ktorí by ho v našom hlavnom meste, ktoré je teda liberálne a volili teda Valla, sa umiestnil.“

D. Papala: „Ako hodnotíte, teda ja, ako človek žijúci v Bratislave v Starom meste, keď už sme teda pri bratislavskej komunálnej politike, už iba jedna otázka okrajovo na to, aby sme aj našich poslucháčov uviedli do toho, keď ste teda hovorili, že áno, liberálna Bratislava, v každej jednej mestskej časti v zastupiteľstve sú čisto iba Progresívne Slovensko, za Staré mesto 15 z 15 poslancov Progresívne Slovensko, Petržalka ani nehovorím, a aj kandidáti, alebo teda poslanci, ktorí boli roky na poslaneckých postoch v jednotlivých mestských častiach Bratislavy a robili svoju prácu dobre, sa nedostali. Myslíte si, že voľby boli zmanipulované v Bratislave?“

M. Heredoš: „Viem, že tá informácia na tento štýl asi kolovala, že sú voľby nejakým spôsobom manipulované, a tak ďalej. Ja uznávam, že tie voľby sa dajú, proste, ovplyvniť možno, ale ja si skôr myslím, že ľudia aj tu v našom hlavnom meste sú natoľko, nie že zmanipulovaní, alebo ja neviem, posadnutí, ale viem si predstaviť, že živo a nekriticky volili Matúša Valla napriek všetkým chybám, ktoré sa tu udiali, ho títo ľudia volili. Čiže myslím si, že tá obrovská časť ľudí, tých 90 000 hlasov dostal Matúš Vallo reálne, pretože moji spoluobčania volili progresívne sily spôsobom, ako ideológiu. Ako niečo, k čomu sa oni sami hlásia a v čom oni sami vidia budúcnosť. A Matúš Vallo im to zosobňuje. Takže ja si myslím, vyvážené, si teda dovoľm povedať vyvážené, že títo moji spoluobčania a moji susedia a proste ľudia z celého hlavného mesta volili Matúša Valla, pretože uverili tomu, že toto je budúcnosť. Že oni sa chcú zúčastňovať na takejto budúcnosti, ktorá bude proste progresívna, liberálna a oni sa tomu otvorene hlásia títo ľudia.“

D. Papala: „Zaujímavé, že ste použili práve teda slovo, že sa hlásia ku ideológii, pretože podľa preambuly Ústavy Slovenskej republiky 1. dielu základných ustanovení článku 1.1, Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát a neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Toto je písané v Ústave. To som citoval teraz Ústavu.“

M. Heredoš: „Absolútne súhlasím a aj tak napriek všetkému môžeme vidieť, že liberalizmus a to, čo sa tu deje, to uvoľňovanie a to hlásenie sa ľudí k takýmto uvoľneným morálnym hodnotám, sa už dá považovať za ideologické smerovanie ľudí, ktorí sa hlásia k ideii. A Matúš Vallo aj u nás istým spôsobom stelesňuje ideu. Ideu, proste, voľnosti, ideu, nejakej rovnosti, ideu liberálnu. Čiže ľudia ako keby sa logicky odklňali od hodnôt konzervatívnych a klonili sa, doslova by som to opäť povedal, k ideológií liberalizmu.“

D. Papala: „Myslíte si, že je to liberalizmus alebo ultraliberalizmus?“

M. Heredoš: „No, čo sa týka...“

D. Papala: „Progresívneho Slovenska.“

M. Heredoš: „Progresívneho Slovenska, tam by som už povedal, že to sú ľavicoví extrémisti...“

D. Papala: „Teda ultraliberalisti.“

M. Heredoš: „...čiže tam by sme to mohli pomenovať, ako hovoríte vy, ultraliberalisti, čiže to je extrém naľavo, ktorý nie je, samozrejme, normálny. Žiadny extrém nie je normálny.“

D. Papala: „Takže ani extrém napravo, ani extrém naľavo, teda ani fašisti, ani ultra.“

M. Heredoš: „Nie, nie, bude dobré, keď my ako občania, ako národ, pôjdeme skôr hodnotami konzervatívnymi, skôr cestou zdravého rozumu, budovania našej národnej identity, ale nesmie to ísť do

extrémov. Ani do jedného, ani do druhého. A Matúša Valla chápem ako zástupcu ľavicového extrémizmu.

D. Papala: „Je to, samozrejme, Váš názor, tak ako aj vo zvučke relácie. Aj Váš názor nás zaujíma, tak ako aj váš názor poslucháčov a aj názor nášho politického hosta. Preto sa Vás idem opýtať na Váš ďalší názor. Poďme si prebrať Ukrajinu. Čo tam bolo? Poďme sa pozrieť na jadro problému a ako to celé začalo. Nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja si osobne myslím, že to, čo dnes zažíva Ukrajina, má úplne iné... iné korene. To, čo sa tam odohráva dnes, už pred 8 rokmi alebo 9 rokmi sa začalo odohrávať na východe Ukrajiny a dôvod bol úplne na smiech, že Ukrajina sa rozdelila, kde západná Ukrajina chcela ísť do EÚ a východná Ukrajina chcela ísť skôr do euroázijskej únie. A v roku 2014 Janukovič pozastavil tú asociačnú dohodu s EÚ a vtedy sa západ nahneval a vytvoril sa vlastne Majdan, respektíve Euromajdan a výsledky tohto Euromajdanu všetci poznáme. Janukovič musel odísť, respektíve ujsť a voľby vyhral vo finále Porošenko, ktorý začal robiť na východe Ukrajiny cez armádu s týmito ľuďmi nepekné poriadky a dovolil ukrajinskej armáde, aby tieto územia doneckú, luhanskú a celý východ Ukrajiny ostreľovala táto armáda. Zomierali tam ľudia, deti, rodiny a to mal byť výsledok ich odmietania asociačnej dohody k vstupu do EÚ. Čiže to, čo sa dnes deje na Ukrajine, má hlbšie zázemie a pred tými 8 rokmi sa to všetko začalo tým, že teda Porošenko dovolil zabíjať svojich vlastných občanov na východe Ukrajiny.“

D. Papala: „Takže to celé vyústilo na... teda za vlády Porošenka. Ako ale hodnotíte postavenie Volodymyra Zelenského ku celej situácii.“

M. Heredoš: „No, osobne si myslím, a to si myslí veľa ľudí, to nepoviem nič nejako nové, že, samozrejme, Zelenskyj je dosadený herec, ktorý má vykonávať úlohy, ktoré mu boli proste dané západom alebo Amerikou a on absolútne... absolútne podriadenecky pokračuje v tom, čo sa tých celých 8 rokov dialo a dokonca nikdy sa voči tomu nevyhranil. Čiže Zelenskyj je, by som povedal, pokračovanie celých tých ôsmich rokov a, žiaľ, vyvršilo to až do tých udalostí, že sa na to muselo Rusko ozvať a že muselo na Ukrajine začať robiť poriadky.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Váš názor a za Vaše vysvetlenie. Pán Heredoš, taktiež som v úvode spomínal, že na Ukrajine hrdina, no v celom svete považovaný za nacistu a masového vraha. Áno, reč je o Stefanovi Andrejovičovi Banderovi. Práve za Porošenka spomínaného sa Stefan Bandera, si ho vyhlásili za národného hrdinu, niečo ako u nás Juraja Jánošíka. Myslíte si, že to bol správny krok? Veľa Ukrajincov o tom ani nevie, s ktorými som sa dokonca aj ja rozprával. Niektorí sa za to hrdo stavajú, že áno, tak to má byť a tí, ktorí väčšinou o tom nevedia, tak hovoria, že to je akési čudné a že to sa mi nezdá. Ale pravda je taká. Myslíte si, že je to správne mať nacistu a masového vraha vyhláseného za národného hrdinu? Ako keby Hitler im, ako keby Nemci mali Hitlera v Nemecku, hej, za národného.“

M. Heredoš: „Rozumiem. Nemyslím si to, udialo sa to, ešte zase aby sme aj našim poslucháčom dali ešte viac údajov, udialo sa to v roku 2018 za vlády Porošenka. Tam sa upravil zákon, že aj banderovci sa budú počítať za legalizovaných vojnových veteránov a v roku 2018 ešte žilo do konca 1201 týchto veteránov z jeho obdobia. Čiže hovoríte, dobre? Oni ho vlastne vyhlásili za štátneho hrdinu, upravil ten zákon, opakujem, Porošenko a z môjho pohľadu je absurdné, aby sa... aby sa diali takéto veci. A čo je ešte zaujímavé, je, že ale táto situácia aj naďalej pokračuje, napríklad vyzdvihovača Banderu alebo osobu, ktorá ho oslavovala, Dmytro Kuleba, dnes, dnešný minister zahraničných vecí, takéhoto človeka vyhlásil, respektíve menoval za svojho štátneho tajomníka na ministerstve, na čo sa už aj ohradilo dokonca Poľsko, že je absurdné, aby zástupca Dmytrij Kulebu, minister zahraničných vecí Ukrajiny, bol oslavovateľ alebo vzývateľ Banderu.“

D. Papala: „Takže?“

M. Heredoš: „Čiže, odmietam to a je to absurdné. Rovnako, ako je absurdné to, že Zelenskyj isté polovojenské, respektíve vojenské útvary označil alebo vyhlásil, alebo urobil zákon a označil ich slovíčkom Edelweiss. To je proste jednoznačné, nesprávne, by som povedal, choré.“

D. Papala: „Ďakujem pekne. Myslíte si, keď už sme teda pri tých prezidentoch, že voľby, už len také iba skúsme odpovedať áno alebo nie? Či boli voľby v Spojených štátoch amerických Donald Trump verzus Joe Biden zmanipulované? Donald Trump sa tam vlastne, sa mi zdá, že aj trestne obrátil na to, že boli zmanipulované. Samozrejme, že to tam súdy zamietli pod koberec, rovnako ako 1. pokus o referendum na Slovensku. Váš názor?“

M. Heredoš: „Neviem odpovedať áno, ani nie, viem určite povedať, že viem si predstaviť, že sa voľby manipulujú. Ale do akej miery, akým spôsobom? A odpovedať áno, nie by bolo dnes veľmi ťažké. Ostal by som toho vyhlásenia, že som si istý, že sa voľby dajú manipulovať.“

D. Papala: „A je podľa vás prezidentka jej excelencia Zuzana Čaputová prezidentkou Slovenskej republiky, alebo viacej je naklonená ku názorom Spojeným štátom americkým, diplomaticky povedané, že by bola de facto veľmi meta... metaforicky, alebo teda nejako v prenesenom význame prezidentkou Spojených štátoch amerických.“

M. Heredoš: „S týmto názorom by som určite súhlasil, ja by som ho zase inak povedal. Ja by som Zuzanu Čaputovú označil za hovorkyňu Americkéj ambasády a viem, viem si predstaviť, že sa čulo komunikuje o tom, čo sa bude diať, aké majú byť výstupy a že, že tie postupy, ktoré sú, sú koordinované s veľvyslancom. Čiže to, ako sa... ako sa správa Zuzana Čaputová počas celého svojho obdobia a dnes to vidíme výrazne, keď sa otvoril konflikt na Ukrajine, tak ja osobne nemám dojem, že to je zástupkyňa nášho národa, našich občanov.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede, pán Heredoš a budem sa tešiť, rovnako ako aj vy, na telefonáty poslucháčov na telefonickú linku 041 76 333 33 po pesničke. Môžete telefonovať, nech sa páči. Toto je Marek Bednár a Prázdné týždne.“

09:52:18 – skladba

09:56:15 Komunikát s výzvou (mužský a ženský hlas): „Telefonujte - 041 76 333 33. Smskujte - 0903 398 983. Mailujte - studio@frontinus.sk.“ Hudba.

09:56:40 D. Papala: „Prijemné počúvanie aj naďalej želáme z frekvencií Rádia Frontinus 4 minútky pred 10. hodinou. A poďme pomaličky ku 1. telefonátu. Naším dnešným hosťom je zakladateľ antisegregačnej iniciatívy Voľná zóna, ktorá vznikla v auguste roku 2021 a kandidát na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 2022 pán Miroslav Heredoš. Pán Heredoš, dobrý deň.“

M. Heredoš: „Dobrý deň ešte raz, všetkých pozdravujem.“

D. Papala: „Poďme pomaly ku 1. telefonátu. 1. poslucháč na linke, dobrý deň, ste v éteri.“

1. telefonujúca žena: „Dobrý deň prajem, pán moderátor, zdravím aj vášho hosťa, Mária z Považia. Prvá moja otázka by bola asi taká, že vlastne, aby mi odpovedal pán... Váš pán hosť na ňu. Kto vlastne dal mandát tejto vláde, ktorá už ani nie je vládou, bola odvolaná nadpolovičnou väčšinou, zase schvaľovať a vynášať takéto rozhodnutia a výroky, že budú naďalej podporovať vojnu na Ukrajine. Druhá otázka sa týka toho, že aký má váš hosť názor na to, že pán, to už vlastne nie je premiér, ale expremiér Heger sa vyjadril pre Financial Times nasledovne: Nemám plán, od krachu nás delia týždne. Čiže toto je najväčšia kríza od 20 rokov a ja pripomeniem trošku slová pána Antonína Baťu z roku 1938, že: To, čemu se říká krize, je vlastne mravní býda, dôsledok je úpadek. Některí lidé si myslí a domnívají se, že krizy lze sanovat penězi. A dálej tam dával svoje riešenia. Že nerobiť... Nedělat dluhy, nepodporovat bankrotáře, nevydírat pracujících. Je to z roku 1938, čiže tieto slová sú úplne presné a presne pasujú na túto dobu. A posledná moja otázka je, aký má názor váš hosť na to, že Európsky parlament schválil rezolúciu, ktorá v rámci rodovo neutrálneho kontinentu bude donúti.., nie donúti, ale schválila a doporučila Bratislave a Prahe, čiže nám dvom národom, aby to schválili v parlamentoch. A to týka sa o rodovú rovnosť, aby si mohli Slováci a Slovenky vybrať po narodení si sa, že čo si zvolia, aké pohlavie. Teda na základe vlastných pocitov a skúseností. Toto je všetko len pre LGBTI a mňa uráža, som roduverný Slováč a som hrdá na to, že používam príponu -ová, čiže neviem, prečo by som sa mala volať bez prípony. Toto nahráva len LBGTI. A mňa najviac mrzí, že už iba 40 percent tohto obyvateľstva podľa prieskumu asi zdravo užíva. My sme ako ľudia dostali dva dary, vedomie a pozvanie, poznanie, a myslím si, že ozaj už iba 40 ľudí tieto dva dary využíva. Ďakujem pekne, želim vám všetko dobré a nebojte sa. Dúfam, že Frontinus nezatvorí a keď by vám niečo robili, pôjdeme štrajkovať a podporíme vás. Pekný deň. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme veľmi pekne za podporu vyjadrenú od pani poslucháčky z Považia a pán Heredoš, nech sa páči môžete reagovať.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne za tie otázky. Na tú úvodnú by som zareagoval asi nasledovne, že vláda, ktorá je odvolaná národnou radou, nemá mandát nás občanov, pretože my volíme zástupcov do národnej rady. Čiže vláda, ktorá je odvolaná by mala mať úctu k občanom a obyvateľom a nerobiť už

žiadne rozhodnutia. Táto vláda ale nemá úctu k občanom, pretože keby mala úctu, tak by boli voľby už v júni, keďže sú tie voľby v septembri, tak toto sú všetko doklady toho, že táto vláda ešte chce robiť rozhodnutia, na ktoré nemá nárok. A my ako občania by sme s tým nemali súhlasiť a som rád, že aj v národnej rade sú zástupci opozície, ktorí nahlas hovoria a vyjadrujú názor, že vláda, ktorá je odvolaná, už nesmie robiť žiadne rozhodnutia. Takže to je k otázke číslo 1. K otázke číslo 2 - keby ste mi ešte občerstvili.“

D. Papala: „Otázka číslo 2 bola, snažil som sa si poznačiť, samozrejme, čo najviac, názor na niečo s pánom Hegerom ako s premiérom tam bol.“

M. Heredoš: „Áno, áno tam... tam sa opytovala pani na ten jeho výrok v tom Financial Times, ale myslím si, že ten výrok bol už vyriešený dávnejšie, že to je asi rok, čo sa to udialo a neviem či to aj nejakým spôsobom nelutoval, ale vyjadril sa na tento spôsob a ja môžem povedať iba jedno, šéfovia vlád v Európskej únii vedia viac, ako... ako hovoria. Vedia viac, ako ide von do médií, čiže ak on aj vyjadril nejaké myšlienky aj pred nejakým časom pre nejaký denník alebo týždenník americký, tak určite to robil s vedomím toho, že má tých informácií proste viacej. Čiže, my ako občania sme vedome ťahaní za nos a nám sú naozaj distribuované iba isté časti informácií. To ostatné občania nevedia. Čiže ak sa tak vyjadril, je to zlé, ale aj on má asi informácie, ktoré sa proste nehovoria nahlas a čaká sa, ako sa tá situácia vykryštalizuje.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Potom sme tam mali ešte ten výrok Tomáša Baťu ohľadom tej krízy, pardon, Antonína Baťu, Jána Antonína Baťu, ohľadom tej krízy. Ako by ste možno na to zareagovali?“

M. Heredoš: „Že s tým absolútne súhlasím. To bol jeden inteligentný podnikateľ a človek a veľa jeho výrokov je absolútne pravdivých. Takže súhlasím s tým.“

D. Papala: „A nadčasových. Ďakujem pekne za vaše odpovede. Môžeme ísť pomaličky ku ďalšiemu telefonátu na telefonickej linke 041 76 333 33. Dobrý deň. Ste v éteri.“

2. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Ja vás pozdravujem obidvoch. Mám takú, taký dotaz. Tento týždeň náš parlament vyhlásil Rusko za teroristický štát.“

D. Papala: „Áno.“

Telefonujúci: „A keď tak si berú príklad tej Ameriky, prečo sa nepozreli? Prečo Amerika nevyhlásila Rusko za teroristický štát? Napríklad. Po druhé, čo sa týka toho Edelweissu, totižto naši ešte o nejakých tých zbrojných pomociach uvažujú. Oni vedia vôbec, kto to bol Edelweiss? Keď mi ideme stíhačky ponúkať Edelweissu? A po tretie. Čo váš hosť hovorí na to, čo sa udialo v piatok Slovenskom rozhlase? Lebo ten platíme zatiaľ my... A keď lesklé čelo nechce s niekým diskutovať, nerobí sa to takýmto spôsobom, že on bude diktovať, že kto tam pôjde, kto tam nepôjde. A už je najvyšší čas, aby si tohoto ľudia všimli. Čo sa robí v televíziách? V rádiách. A to podobných veciach. Zatvárajú ľudia takým, takýmto spôsobom im zatvárajú ústa. A mali by sa nad tým zamyslieť, že v ktorých časoch boli takéto médiá verejnoprávne, ako máme dnes. Čo váš pán hosť na to hovorí a ďakujem mu za jeho aktivitu. Dovoľte.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne. No tak budme radi, že aspoň Frontinus patrí ku takým alternatívnejším médiám a že u nás má priestor naozaj každý. Tak začnime hneď zhurta, prvá otázka bola, prečo Spojené štáty americké nevyhlásili ruskú federáciu za teroristický štát?“

M. Heredoš: „Lebo Amerika má ešte aj tak z istej časti rozum a vie čo robí. Európska únia je spoločenstvo, akože by som povedal, vyšinutých lídrov, ktorí za každú cenu potrebujú eskalovať proste konflikt na Ukrajine. Ja osobne odmietam, aby sme my ako Slovenská republika v Národnej rade vydávali uznesenie, ktoré sa tam schválilo, že teda Rusko je teroristický štát. Nesúhlasím s tým a ja sa osobne ohradzujem na to, aby sme my ako Slovenská republika voči Ruskej federácii, ktorá nám nič neurobila, ešte raz opakujem, ktorá nám nič neurobila, sme my vydávali takéto, by som povedal, primitívne vyhlásenia, pretože my sa týmto opäť iba viac a viac zaťahujeme do novej vojny. My máme byť neutrálni, máme byť proste pokojní, máme situáciu upokojovať, máme volať po mieri a mierových rokovaníach a nie vyhlasovať v Národnej rade cez Osuského, Dostála a podobné individua, že Rusko je také alebo onaké. Takže nesúhlasím s tým, je to absurdné.“

D. Papala: „A nie je náhodou tiež aj Amerika teroristický štát? Keď si spomenieme na všetky útoky, ktoré Amerika vo svete vyvolala - Afganistan, Sýria, Japonsko, keď si spomenieme na 2 atomovky, ktoré boli

zhodené a mohol by som takto pokračovať ešte pol hodinu, lebo je toho nemálo, tie najväčšie som vypichol.“

M. Heredoš: „Jednoznačne a ja ešte by som iba doplnil, v Iraku zomrelo v dôsledku invázie vyše 1 milióna civilistov. A tieto aktivity robila Amerika, čiže ja sa tiež, ja sa tiež pýtam a čudujem sa, že ako je možné, že tu sme ešte nevyhlásili Ameriku za takýto štát. Čiže naozaj tá situácia je úplne absurdná, otočená naruby a každý normálny človek proste vidí, čo sa deje a nemôže s tým súhlasiť.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vašu odpoveď. Poďme ďalej, Edelweiss tam bola ďalšia otázka?“

M. Heredoš: „Edelweiss už sme hovorili na začiatku, tam absolútne s tým nesúhlasím. Edelweiss to bola nemecká bojová jednotka, ktorá zabíjala a aby Zelenskyj pomenoval jeho oddiely po jednotke Edelweiss, tak to je naozaj na zamyslenie. To je veľmi ťažko aj okomentovať. Pretože to, čo Ukrajinci robia a to, čo robí Zelenskyj vlastne odhaľuje to, akí tí ľudia sú a o čo im vlastne ide?“

D. Papala: „A do tretice tretia otázka tam bola - piatková RTVS, situácia v Slovenskom rozhlase?“

M. Heredoš: „Opäť situácia, ktorú, nad ktorou je sa proste zamyslieť náročné. Je absurdné, aby ľudia, ktorí boli zvolení do národnej rady a ktorí zastupujú záujem občanov, neboli pustení do diskusie do RTVS. RTVS nie je súkromná televízia, ktorá si môže rozhodnúť alebo môže povedať, že niekoho nepustí. To je verejnoprávna inštitúcia a tá situácia, ktorá sa tam odohrala - ja som ju teda videl - bola absurdná, že zvolený poslanec národnej rady je nepripustený...“

D. Papala: „Ľuboš Blaha, aby sme teda konkretizovali.“

M. Heredoš: „...do štúdia. Do štúdia. To je to, to je normálne na zamyslenie, lebo keď ešte niekoho nepozvete, tak to sa ešte dá nejako, že nie ste pozvaný. Ale vy keď pozvete zástupcu a on sa ospravedlní a vyšle politická strana náhradníka a toho tam nepustia, to je úplne absurdné.“

D. Papala: „No áno, bavíme sa, aby sme teda aj poslucháčom, ktorí možno nezaregistrovali, rozprávame sa o včerajšie situ..., o piatkovej situácii v Slovenskom rozhlase na Mýtnej ulici v Bratislave, kde bol pozvaný do diskusie minister obrany Jaroslav Naď, ktorý teda mal modrú knižku, takže obrana ako vyšitá, s pánom Mariánom Kérym zo Smeru. Pán Kéry sa ospravedlnil, že sa nemôže dostaviť a Smer poslal pána Blahu, ktorého následne nepustili. Redaktorka mu potom povedala, aby zavola dramaturgovi relácie. Dramaturg ho zrušil a nedvíhal. Videá sú potom dohľadateľné na internete. Poďme k ďalšiemu telefonátu pomaličky 041 76 333 33. Dobrý deň. Ste v éteri.“

3. telefonujúci: „Dobrý deň pán redaktor.“

D. Papala: „Dobrý deň.“

3. telefonujúci: „Dobrý deň, pán redaktor. Tu je poslucháč zo Štiavnika. Chcem povedať svoj názor na Vašu reláciu. Myslím si, že ste mali pozvať dôležitejšieho hosta z vlády. Čo sa týka dnešnej situácie na Slovensku. Lebo to, čo sa deje. Lebo to, čo sa deje, nemá obdoby od prezidentky až po posledného člena vlády. Ďakujem, budem počúvať.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vašu otázku. Ja teda aby som upresnil, pán Heredoš mi to môže potvrdiť, že účasť pána Heredoša sme riešili včera po 21. hodine večer, keď mi včera nemenovaný vládny člen padnutej vlády za stranu Sme rodina odvolal reláciu z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a horúčiek a včera mi po deviatej alebo teda po nejakej siedmej večer, už si ani nepamätám presne, napísal SMSku, že nemôže sa ani po telefóne dostaviť do tejto relácie, tak až po deviatej som komunikoval s pánom Heredošom, či by bol ochotný aspoň po telefóne sa zúčastniť tejto relácie, aby relácia bola. Počujeme sa na 2. strane?“

3. telefonujúci: „Áno, áno, áno, počujeme sa.“

D. Papala: „Áno. Takže pán Heredoš to môže prípadne potvrdiť, že to tak bolo.“

M. Heredoš: „Je to tak. Jasné.“

D. Papala: „Áno, ďakujem pekne, lebo Sme rodina mi zrušila hosta. Poďme na ďalšiu, ďalší telefonát. Dobrý deň, ste v éteri.“

4. telefonujúci: „Dobrý deň, tu poslucháč Radoslav. Najprv poznámka taká, že v prípade, že keď sa mne nepáči nejaký pozvaný hosť, tak jednoducho rádio Frontinus nepočúvam, pretože niektorí politici mi nemajú čo povedať. Takže pokiaľ niekto príde, je mi to jedno, ja už si potom vyberiem. Na rádii mám taký gombík, že viem to rádio vypnúť a dotyčný politik má neobťažuje. Chcel by som k tej pani, čo volala ako prvá, tak to ma veľmi milo prekvapilo, jej postreh, aj to, že prečítala tú poznámku od pána Baťu. To to bolo vynikajúce. Ja by som chcel tiež zareagovať čo sa týka samotných dlhov. Neberte mi, prosím

vás, že to je nejaká provokácia voči podnikateľom, ale chcem len toľko povedať a vyzvať svojich kolegov, ktorí prídu k voľbám, aby vybrali politikov tak, aby nezadlžovali naše Slovensko, pretože od roku 93 máme čoraz väčší dlh a každá vláda, či už je to ľavicová alebo pravcová, sľubuje, že občanom pomôže. Lenže takáto funguje tak, že pomáha, ale tým spôsobom, že zoberie si pôžičku, navýši dlh. No a tí, čo nevedia o tom, tak jednoducho zoberú peniaze, vrátane samozrejme mňa. Keď už mi peniaze prídu, ťažko sa to vracia. Ale je to dlh, ktorý budú splácať naše deti, vnuci. Ja by som chcel povedať toľko, že skúsme si zobrať príklad od Židov, ktorí jednoducho myslia nielen na svoje deti, ale aj na pravnukov. Jednoducho, snažia sa dať tým svojim budúcim potomkom nie dlhy, ale jednoducho nejakú kasičku. A minimálne aspoň nie dlhy. Teraz budú končiť záväzky voči bankám, čo sú pôžičky na byty, tak tá viazanosť bude končiť a tie splátky budú väčšie. Chcem vás všetkých upozorniť. Mať na krku dlh, to je jednoducho, potom nás ovláda tá banka, u ktorej máme ten dlh. Jednoducho, potom nie sme slobodní, dávajme si pozor na dlhy a voľme takú vládu, takých predstaviteľov, ktorí nebudú zadlžovať naše Slovensko. Je to pekné, keď niekto povie, že my vám pomôžeme, lenže vždy to tak bolo doteraz, zobrali si pôžičku, navýšili dlh a ten dlh bude musieť niekto splácať. Zatiaľ je ten dlh taký veľký, že budeme ho splácať možno niekoľko desiatok rokov a zostane to len na našich vnukov. Ďakujem veľmi pekne, nech sa vám všetkým darí.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok do diskusie. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja by som to okomentoval, že s tým súhlasím, samozrejme, že zadlžovať na také občany je nezmyselné a z toho dôvodu aj tá Matovičova volebná korupcia, tých 1 a pol miliardy, ktoré by chcel dať za to, aby ľudia došli voliť, je úplne absurdná, lebo za 1 a pol miliardy EUR máme 6 nových nemocníc. A tu vláda pre lekárov a sestry za celé to obdobie nič neurobila s výnimkou len tej akejsi poslednej dohody, ktorú urobili s pánom Visolajským, ale aj tá dohoda nejakým spôsobom nefunguje. Čiže vláda, ktorá by mala zadlžovať nás a naše deti, je neprijateľná. S tým absolútne súhlasím a opäť to chcem iba zafinalizovať. To, čo robí Matovič, tých 1 a pol miliardy, ktoré je dosť možné, že mu v tej národnej rade schvália, tak to je absolútne nepochopiteľne nezodpovedné. Ja to odmietam.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Váš prejavovaný názor. Poďme ku ďalšiemu poslucháčovi. Poprosím Vás, aby ste si dali tichšie rádio.“

5. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Pekne vás vítam obidvoch. Prosím vás pekne, v tej Ukrajine, táto vojna na Ukrajine, to bolo za veľkou mládkou pripravované už najmenej 10 rokov sa to pripravovalo. Veď si spomeňte, pani Albrightova vo svojom prejave, keď žila, si to pamätám ako dodnes, prst mala hore a hovorila: To není spravodlivé rozdelenie sveta, keď jeden štát má toľké územie. Im už vtedy išlo o nové rozdelenie sveta. To sa už pripravovalo 10 rokov vojna proti Rusku. A obetou sa stala Ukrajina. To je len to, materlo. No, ďakujem pekne. Pozdravujem vás a snažte sa konečne niečo to dnes všetkými silami zvrátiť to, už nech je tu na Slovensku pre dobrých ľudí a hlavne pre poctivých ľudí spokojný domov. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Okomentujem to, že opäť s tým súhlasím. Ľudia vidia veľa vecí veľmi dobre a naozaj tie udalosti sa začali odohrávať, ktoré smerovali k vojne, už pred tými 9 rokmi na tom euromajdane, keď Ukrajina chcela vstúpiť do NATO a do EÚ a na tomto sa vlastne rozdelila. A Janukovyč cúvol, čiže jednoznačný záujem Ameriky bolo, aby sa Ukrajina začlenila do EÚ, následne aj do NATO, a aby tá východná hranica NATO dosiahla až ku Rusku. Ku tomu Rusku, ktorému v roku 1991 sľúbili, keď sa nato NATO rozširovať nebude. Čiže to, čo sa dnes odohráva na Ukrajine, súhlasím, je dlhodobo naplánované a tú nejakú základnú genézu som aj v úvode relácie povedal. Začalo to euromajdanom.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vašu odpoveď. Poďme ku ďalšiemu telefonátu na telefonickej linke 041 76 333 33, ďalší poslucháč. Pekný deň.“

6. telefonujúci: „Dobrý deň, tu je Tibor. Chcem sa vrátiť naspäť k tomu euromajdanu, lebo ste nepovedal, pán Heredoš, jednu dôležitú vec, prečo boli vlastne navnadení Ukrajinci tí západní do Európskej únie. Keď si človek prečíta zmluvu, vstupnú zmluvu do EÚ, tie sú aj tak rovnaké pre všetky štáty. Tak tam je napísané, že kandidát musí byť, kandidátny štát musí byť v nejakom obrannom pakte alebo v obrannej organizácii. Jediný obranný pakt je NATO, voľne dostupný pre všetkých. Čiže ja vnímam Európsku úniu ako predvoj vstup do NATO, a preto toto je hra cudzími rukami. USA hrajú vždycky cudzími rukami. Dokonca to povedal aj George Friedman alebo s Jeffrey Sax. Je aj napísané, všetko je

verejne dostupné, že oni chceli teda bojovať do posledného Ukrajinca a nielen to, chceli rozbiť ekonomicko-priemyselné združenie medzi Nemeckom a Ruskom tak, aby padol plynárenský priemysel. Toto sú verejne dostupné informácie. Takisto 5 miliárd prišlo od USA, pani Nulandová ako sekretár obrany USA bola použitá, mala na starosti východnú Európu. Takže, ak sa časovo dejú veci v roku 2004, 2008, takisto Kuciak 2008, dajte si toto všetko dokopy. Kde je východná Európa? A kto je pani Nulandová. Takisto tie... sú, sú verejné zdroje, síce google ich postupne maže ohľadom Madeleine Albrightvej, ale bolo to povedané tak, že ona povedala vlastne, že je nespravodlivé, že 1 krajina, 1 štát vlastní toľko veľa nerastného bohatstva. Nešlo tam o rozlohu, ale o nerastné bohatstvo. Od roku 2018 USA priznalo, že vyčerpali sme všetky nerastné zdroje. Hej? Takže tie súvislosti sú úplne jasné. A čo hrá, akú rolu hrá Európska únia? To je predboj, obyčajný predboj, obyčajná zámienka. Tak ako všetko je zámienka, v každej vojne je len zámienka, my hráme, my hráme užitočných idiotov, my Európa, preto sa to tak deje. Preto je tu, ide o jednoduchú vec. Vyvolať provokáciu, provokáciu donútiť Rusko, aby urobilo prvý útok, lebo to je spúšťačom na aktiváciu článku 5 NATO. Článok 1 a 5 sú v zjavnom rozpore. Protiklady a udržuju status quo nezmenené. Ako možno zmeniť status quo je to, že donútime nepriateľa, čiže akože Rusko, aby vyvolalo vojnu, čiže zámienkou a my budeme mať dôvod na to, teda ako NATO, k útoku. Toto je celá hra. A to ešte urobia tak geniálne Američania - cudzími rukami. Čiže ešte aj k tomu použijú aj ďalšie cudzie ruky - Ukrajinu. To je celá hra. Celý algoritmus strašne jednoduchý, geniálny. A ešte sa vás chcem spýtať, ako ďalej pokračuje proste proces s Národnou koalíciou. Som videl, že ste si s Rudom Huliakom potriasli ruky, ale nie je vás veľmi vidno. Tak toto by ma tiež ešte zaujímalo. Ďakujem. Dovoľte.

D. Papala: „Ďakujeme pekne, nech sa páči.“

M. Heredoš: „S tým úvodom, aj s tým, čo túto pán povedal, sa dá súhlasiť. Aj ja som to povedal už aj skôr, ako sa pán opýtal, respektíve povedal svoj názor, že jednoznačne Ukrajina bola ťahaná do Európskej únie a na tomto sa vlastne rozdelila a kvôli tomu Janukovyč naozaj odložil tú asociačnú dohodu, pretože východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie alebo euroázijskej únie s Ruskom. Čiže, následne to, čo sa dialo na tej Ukrajine a čo robili ukrajinskí vojaci na východe v luhanskej a doneckej oblasti, to zabíjanie, to bola iba represia. Odveta za to, že ten východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie. Čiže to je ad 1. Ad 2 - absolútne súhlasím s tým, že to čo sa odohrávalo a dialo, malo vyprovokovať Rusko k útoku, samozrejme, pretože na tých územiach sú v istej časti rusky hovoriaci občania. To je proste historické Rusko, oni sa vtedy oddelili od Ukrajiny a vyhlásili dokonca Novorusko. Luhanská a Donecká oblasť. Čiže, tie oblasti tam majú nejakú svoju históriu a to, čo sa tam dialo, malo to Rusko vyprovokovať. S tým sa dá absolútne súhlasiť. Čiže, aby som to zafinalizoval, nič sa nedeje náhodne a veci sú určite naplánované. Čiže, my sa opäť dozvedáme veci iba s odstupom času, ako ľudia, ako občania a musíme pátrať po faktoch alebo názoroch a uvažovať, samozrejme, alternatívne.“

D. Papala: „A čo sa týka Národnej koalície? Tam bola ešte otázka?“

M. Heredoš: „Áno, to sa pýtal pán. Odpoveď je, že vyvíjam také politické a spoločenské aktivity, ktoré uznávam za vhodné a aktuálne uznávam za vhodné vystupovať viac nezávislo.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše objasnenie a vysvetlenie a my poďme na ďalší telefonát. Dobrý deň, ste v éteri.“

7. telefonujúca: „Dobrý deň. Chcem sa spýtať, prečo neboli uvalené sankcie na Američanov, keď vyvolali toľko vojen? Nikto o tom ani, ani slovom nepovie. Neboli vyhlásení za vrahov, za teroristov, za agresorov. A jednoducho sa im tlačia všetci, nechcem sa vyjadriť kde. Potom vám chcem povedať, že, pán Heredoš, máte vo všetkom pravdu. Rusko bolo zlikvidované pánom Gorbačovom. Rusko bol veľký štát, Sovietsky zväz predtým, a Gorbačov všetko zlikvidoval a potom ušiel do Ameriky. Prečo tam ušiel? To mi povedzte. Lebo sa bál, že by ho Rusi ulynčovali. No, takže takto to je. A potom mi povedzte, že Ukrajina, Ukrajine, prečo sa dáva stále len Ukrajine? Stále, toľko je tu Ukrajincov, že za chvíľu už budeme Ukrajina, nie Slovensko. A kde ujdú títo naši politici? To mi povedzte, keď už nebudú, jak sa povie, politikmi. Kde sa schovajú, prečo nie sú trestaní títo politici, ktorí sa schovávajú za týchto, jak sa povie, pomaly vrahov, ktorí likvidujú naše Slovensko. Teraz chcem povedať, prečo nemáme aj platy také, aké sú Európskej únii. Európska únia podporuje vo veľkom Ukrajinu, ruka v ruke s Američanmi. Čo je veľmi zlé. Nám tu uberajú, mi tu kapeme, dochneme, máme tu najnižšie platy v Európe, máme tú najväčšiu zadlženosť. Proste je tu likvidácia Slovenska, ale títo, jak sa povie, politici, ktorí sú už v demisii,

sa tvária, ako keby boli nadbohovia. To kde sme, kde sme dospeli? Nikto sa nestará o týchto bežných ľudí. Zdravotníctvo je zlé, školstvo, prečo máme toľko vysokých škôl, ktoré sú zbytočné, samé sociálne práce, kde budú tí ľudia robiť? Kto bude na nich toľko robiť? Toľko úradníkov, kto bude na túto, na týchto ľudí robiť? Povedzte mi, kto na to zarobí? Oni, vysoké platy, samozrejme, že keď budú aj platiť vyššiu elektrinu, tak ich sa to netýka, ale táto čelad', táto chudoba z minimálnej mzdy a z tých nízkych dôchodkov na to nemá. Toľko by som chcela iba povedať. Dovidenia.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne, pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja dám len na to jednu vetu alebo dve. Ďakujem pani za názor. Ja tiež tie historické súvislosti proste vnímam úplne logicky a za to ich aj tak distribuujem von aj cez tie moje sociálne siete silné. Chcem sa proste zastať toho, že to Rusko je naozaj démonizované a tá situácia s ním bola naplánovaná. Čiže mám názor na to takýto a čo sa týka Ameriky? V Amerike sa lepšie ovplyvňuje Európska únia cez niekoľko nikým nevolených úradníkov v Európskej Komisii, ako keby mali osobitne každý štát mať na neho nejaký osobitný, proste, dosah a riadiť ho, riešiť ho, odporúčať mu alebo sankcionovať ho. Čiže Amerike sa veľmi hodí to, že Európska únia sa zjednotila a že cez niekoľko úradníkov vedia, cez ich ministerstvá zahraničných vecí americké, cez lobistov a cez finančníkov ovplyvňovať dianie v obrovskej Európskej únii.“

D. Papala: „Európska únia, Ukrajina, USA, ruka v ruke, bol tam aj tak, bola tam aj takáto pripomienka v tom telefonáte.“

M. Heredoš: „Áno, s tým súhlasím.“

D. Papala: „Ďalšia vec - na Ukrajinu a na Ukrajincoch stále je, ale na nás nie. A to, že sme najviac zadlžený štát.“

M. Heredoš: „No toto ide od Zuzany Čaputovej. Ona vysiela tieto signály, ktoré sa aj naozaj proste dejú a ľudia sa cítia takto, ako sa cítia. Proste, Zuzana Čaputová by mala vysielať signály aj smerom ku vláde, že: vláda, zvyšujte dôchodky, vláda, zvyšujte kompenzácie, vláda, urobte odškodňovací zákon pre poškodených podnikateľov, pretože nikto ich za tú pandémiu neodškodnil.“

D. Papala: „Inak, to je... to je celkom smutné, že by toto musela, že to by im toto musela nadiktovať prezidentka ako ich mamička. Hej, že Jožko... Jožko, prezleč sa, napapaj sa, umy si zúbky... Zaujímavé, že to tých 150 ľudí, čo sedí v tom parlamente, nedokáže urobiť samých.“

M. Heredoš: „No, vo finále, toto je to absurdné divadlo, že to sa nedeje a že ona by to mala vyhlasovať, mala by na to tlačiť. Mala by na tom proste nástožiť. Tu máme občanov našich a my sa musíme najskôr postarať o nich. My nemôžeme posielat pomoc na Ukrajinu a hovoriť o tom, že Ukrajina musí vyhrať. My musíme hovoriť o mieri a podporovať našich občanov, aby oni dokázali ustáť tie vysoké ceny energií, aby podnikatelia ustáli to, čo sa udialo pred tými dvoma rokmi s pandémiou. Ved' im to podnikanie bolo úplne zničené. Čiže tu by sa mali vysielať signály do spoločnosti, do Národnej rady a smerom k vláde, že: vláda, pomáhajte občanom ešte viac. Namiesto toho vysielať sa signály, pomáhajme Ukrajincom, dávajme si ukrajinské vlajky do profilov, ukrajinské zástavy na inštitúciách. My sme sa ako spoločnosť úplne pomýlili a ideme proste smerom, ktorý nie je, nie je proste správny.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Poďme ku ďalšiemu telefonátu. Dobrý deň, ste v éteri.“

8. telefonujúca: „Haló?“

D. Papala: „Dobrý deň, nech sa páči.“

8. telefonujúca: „Dobrý deň. Počkajte, stíšim si tel...“

D. Papala: „Áno.“

8. telefonujúca: „Ja by som sa len chcela opýtať. Ja vás najprv privítam obidvoch, pardon. Čo poviete, keď pustíme televíziu, tak nič, len vojna na Ukrajine alebo Kuciak a Kušnírová. My sme z týchto správ už unavení. A potom, keď to už není, tak je strašne veľa reklám. Ved' v televízii vôbec nič není. Mali by sme si brať príklad z Británie a Francie, Francúzska. Do štrajku išlo pol milióna obyvateľov, čo dalo nespokojnosť, ale my, Slováci, my sme asi spokojní? Či je zdražovanie cien elektriny, plynu. My sme spokojní, my vôbec nechodíme do ulíc, ako keby sme sa tejto vlády báli. Pýtam sa, čo vy na to poviete, či nie je hanba celej vlády, deväť mesiacov berú z našich daní platy. Nič tam nerobia, len kúria a svietia. Pýtam sa, čo to máme za hlúpych v poslancov, keď sú proti ruským a bieloruským športovcom, aby sa nezúčastnili na olympijských hier. To máte tak, keď sa s jedným susedom hneváte, tak sa musíte s celou ulicou. To tak mi pripadá. Matovičovi odkazujem, že nie sme my hlúpy národ. Nešli sme voliť. A že, aby

sme nešli voliť, on je ten posledný, čo by rozkazoval a dával nám 500 eur, to je za korupciu. Ved' to je korupcia, čo si kupuje voliča, aby išli voliť OĽANO. To hovorí nepriamo. Občania, ak sa prikloníte k tomuto bláznovi, tak si ne... Ja sa nečudujem, že potom sme nie jednotní. V Čechách sú úplne iný národ, iná mentalita národa. Tam idú do ulíc, tam sa bijú, tam sa bojuje. Pýtam sa ďalej. Čo povieť na..., o čo ide prezidentke Čaputovej, keď nepripustí úradnícku vládu. Má strach zodpovednosti, zo zodpovednosti. Lebo keby dala úradnícku vládu, okamžite sú voľby 24. júna. Čo by to bol najideálnejší deň a mesiac v tomto roku. Pýtam sa, prečo sa museli zastaviť a zrušiť uhoľné bane. Poliáci, Nemci, Česi nechali si uhoľné bane a najväčším znečisčovačom vzduchu na zemi sú Američania, Čína, Nemci a za to môže všetko Uršula. Nevidí, ako je nespravodlivosť a spravodlivosť. Ona si vymení dojmy s pojмами. Tá by mala odstúpiť z tej funkcie. Ďalej sa pýtam. Nie je vám čudné, že ministri, prezidenti, chodia na Ukrajinu sa dívať? Je to drzé, čo teraz? Vojna je zlá, to neni drzosť. Vojna je zlá, najmä tam deti trpia. Ale je veľká drzosť sa tam idú pozerať ako do zoologickej záhrade na opice. Ved' toto už nemá konca kraja. Tu nič nepočujeme, len Ukrajina, Ukrajina, Ukrajina. My sme z tohoto už unavení. Potom sa pýtam, prečo má Matovič ako poslanec ochranku, auto, z akých peňazí je ochranka platená? V minulosti kritizoval pána Fica a on má ochranku. On to robí to isté. Potom ďalšia otázka, už aj posledná. Čo povieť, že najväčšia korupcia bola na Ukrajine. Bola najväčšia korupcia. A mňa nikto nepresvedčí o tom, že je to nacionalistická, nacionalistický a fašistický štát. Putin vie, čo robí. Tam sú doposiaľ ešte z povojnovej vasilovci, benderovci, ktorí si rozbíjajú sami Ukrajinu. Za tieto zločiny na Ukrajine je zodpovedný Biden, Amerika, to je ich vojna a jemu to profi..., on prosperuje a profituje z toho, že on tie zbrane dáva. Ved' mňa to už ani nezaujíma. Ukrajina sa ani za sto rokov nevykúpi. Dobre, ďakujem pekne.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok do diskusie. Čo sa týka tej ochranky ministra financií Matoviča. Tým, že je to minister v., po tom ako padla vláda, stále je na tom poste, takže stále je to preplácané zo štátneho rozpočtu a stále má o ochranku z Úradu na ochranu ústavných činiteľov ako každý jeden ústavný činiteľ, čo má šoféra, auto a osobných strážcov? Pán Heredoš, nech sa páči, môžete reagovať.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne, aj za na tie otázky. Ja tak by som to zosumarizoval iba do niekoľkých odpovedí, lebo je toho veľa. Čo sa týka Ukrajiny, samozrejme, to cítime všetci, že tá Ukrajina je proste masírovaná v médiách a to je cielene urobené. Ja by som chcel povzbudiť každého poslucháča a každého človeka, aby vyhladával čo najviac informácií na alternatívnych médiách, aby sa zaoberalo faktami, aby sa zaoberal, nie tým, čo píše Denník N a SME a čo vidí na Markíze, ale aby zapojil proste rozum, inteligenciu, informácie, fakty, dohľadával a sami pochopíme, o čo ide a čo sa aj na tej Ukrajine alebo vo svete odohráva. Čiže, súhlasím s tým, je to cielene proste opakované, manipulované, aby sa to ľuďom dostávalo proste pod kožu. Tých otázok ostatných tam bolo veľmi veľa. Ja by som chcel asi povedať iba k tej volebnej korupcii a opäť to zopakovať, že samozrejme Igor Matovič sa bojí toho, že sa nedostane do Národnej rady a tých 1 a pol miliardy EUR z našich peňazí, to sú financie nás a našich detí. Z tých financií chce zabezpečiť, aby získal ako také percentá. Možnože má naplánované, že na tú kandidátku si dal nejakých ľudí, ktorí budú zasahovať do buď nejakých spoločenských vrstiev alebo regiónov, možno že to budú Rómovia, ktorí budú potom Rómov voliť na tej kandidátke a tým pádom získa nejaké hlasy. To je volebná korupcia, ktorou sa on chce dostať do Národnej rady a ochranka je kvôli tomu, lebo vie, že ľudia sú na neho tak nahnevaní, že sa môže ľahko stať, že vonku mu to nahnevaní možno podnikatelia, občania môžu spočítat.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Poďme pomaličky na ďalší telefonát na telefonickej linke 041 76 333 33 je ďalší poslucháč, dobrý deň.“

9. telefonujúci: „Dobrý deň prajem, pán moderátor, taká maličká podotázka. Pán Matovič je dneska ex minister a dnes už v súčasnej dobe sedí v poslaneckej lavici, je poslancom Národnej rady, a preto bola otázka pani poslucháčky o tom, že prečo používa ochranku, keď na ňu nemá nárok ako poslanec národnej rady? To len na doplnenie. Hlavná vec, ktorú všetci vieme my na Slovensku, že teda áno. Problém Ukrajiny nevnímame len dnes, ale problém Ukrajiny si vieme nejakou formou pozrieť aj historicky z roku 2014, ale aj nielen 2014. Ten konflikt tam je niekoľko rokov, niekoľko desaťročí. Tak, ako je niekoľko desaťročí konflikt v Južoslávii, Bosna a Hercegovina. To sú rodové kmene, ktoré proste proti sebe pôjdu. Tu Amerika použila neskutočne nehumánnym, a tak plošným bombardovaním, kazetovou muníciou, a to je v poriadku. To je, to bol obranný akt. Dneska, keď Putin háji právo svojich

občanov, alebo teda občanov rusky hovoriacich, tak sa tu vytvoril, vytvoril tento atak a musel sa vytvoriť preto, lebo Ukrajina to nemá zdroje, tak sa na to teraz používajú zdroje celej Európskej únie a preto treba povedať a pripomenúť každou chvíľou, že si treba uvedomiť, že prezidentka podpísala zákon, ktorým Slovenská republika, teda aj Slovenská republika garantuje za veci, ktoré dostáva Ukrajina. Čiže Američania skladajú 100 miliard peňazí a Európska únia garantuje, teda aj my. To je ten najväznejší moment z vlastizrady tohoto charakteru. Ale aby sme nehovorili len o minulosti, treba sa pozrieť na to, čo sa momentálne pripravuje v Kyjeve a čaká sa na vymenovanie prezidenta Českej republiky, aby mohol prísť a podpísať takzvané Kyjevský protokol. Pozrite si, naštudujte si a zistíte, že v Kyjevskom protokole sa budú pripájať k vojenskému konfliktu krajiny Poľsko, Československo a Rumunsko, ktoré sa súčasťou stanú vojenským konfliktom a v tomto pakte kyjevskom alebo protokole bude vzdanie sa článku 5 v obrannej zmluve NATO. To znamená, pani prezidentka je pripravené podpísať takúto dohodu, ktorou zapojí Slovensko do priamej vojenskej akcie a súčasne sa vzdá článku číslo 5, to znamená, NATO nebude povinné zapo..., zaútočiť alebo nebude povinné chrániť Slovenskú republiku. Je to z toho dôvodu, že NATO sa bojí, Amerika sa bojí otvoriť konflikt s Ruskom preto, lebo vie, že by to nedopadlo dobre a súhlasím s poslucháčom Radoslavom, ktorý hovorí, alebo ktorý povedal, že Amerika chytá vždycky hada len cudzími rukami, nie vlastnými. Je mi úbohé, že na Slovensku existujú ľudia, ktorí nedokážu takto pochopiť tú situáciu, že ju stále vnímajú len ako agresor Ruska a že nevnímajú situáciu komplexne. Vidia len to, čo sa udialo včera a nepozrú sa to, čo bolo predvčerom a v dávnej minulosti. Ale je to jasné. Liberalizmus dostal pozíciu a prednosť na Slovensku pred národnou politikou národného Slováka a slovanstvo je najstarší historický národ na zeme. Nech si nič, Amerika je banda pozberancov, ktorí sa stretli a od samotného začiatku, kedy vydusili Indiánov vo svojej vlastnej krajine, od tej doby robia presne to isté po celom svete. A to je historicky dané. Na to sa nemôže nikto hnevať, že to človek povie. Preto, lebo to je fakt. Slovák a Slovan je národ, ktorý existuje najdlhšie na tejto zemi a vždy si vážil rodinu, vlasť a svoje priateľstvo. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme veľmi pekne, no tak ak pán Matovič je normálne v poslaneckej lavici, tým pádom a už nemá žiadne ministerské tieto, tak tým pádom si platí ochranku sám z vlastného platu a z vlastných ušetrených, možno prípadne, čo ja viem, nakradnutých peňazí. Určite ich je dost. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Čo sa týka pána, opäť, dá sa s tým súhlasiť. Tie veci, ktoré naši občania hovoria, to sú skôr konštatovania, s ktorými sa dá súhlasiť. Čiže ja to môžem iba doplniť a vlastne doplním tú informáciu takto, že keď na to pozrieme voľnými očami slobodnými, tak je jasne vidieť, že aj dokonca Bukureštská deviatka, to je vlastne východoeurópsky val – Estónsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a ešte myslím, že Rumunsko, Bulharsko. To je vlastne východoeurópsky val, ktorý je vojnovým valom a je úplne jasné, že cieľ Ameriky je, aby sa vojna odohrávala na východoeurópskom vale. Aby vojnu proste riešili alebo ozbrojený konflikt východoeurópske zoskupenia proste štátov. Amerika, Anglicko, Francúzsko, oni si chcú nad tým umyť ruky. Oni vysúvajú a keď túto vec nikto nevidí, tak naozaj nevidí nič. Tieto západoeurópske vlastne štáty a Amerika, oni vysúvajú východnú Európu dopredu a chcú, aby sa ona zúčastnila na vojne a aby ona to vlastne vybavila s Ukrajinou a Ruskom. To je absurdné a z toho dôvodu každý vládny činiteľ, ktorý sa zapája do tohoto paktu, jednak do toho Kyjevského alebo do tejto Bukureštskej deviatky, tak vedome zapája svojich občanov do možnej budúcej vojny voči Rusku. Čiže toto je nezodpovedné a je jasne vidieť, že východná Európa sa má obetovať alebo mala by sa obetovať. Dúfame, že to tak nebude. Mala by byť tým lídrom toho vojenského valu voči Rusku. Čiže to je absolútne jasne viditeľné.“

D. Papala: „Samozrejme je to Váš názor, ktorý nás zaujíma, takže toľko ku tomu a potom ku následnej oponentúre. Posledný telefonát dnešnej debaty na telefón nás čaká 041 76 333 33 a posledný poslucháč dnešnej debaty v éteri. Dobrý deň.“

10. telefonujúci: „Dobrý deň.“

D. Papala: „Je vás slabšie počuť? Keby ste si mohli dať prípadne tichšie rádio a hlasnejšie alebo bližšie ku mikrofónu telefónu. Nech sa páči. Počujeme sa?“

10. telefonujúci: „Áno.“

D. Papala: „Nech sa páči.“

10. telefonujúci: „Viete čo vám poviem. Práve to, že čo vy už Frontinus robí, to je katastrofa. Keď ste si vy dovolili Matovičovi povedať, že nakradol peniaze, tak zrejme aj vy ste si dobrý balík zobrali od strany Smeru, lebo to je multimiliónová strana. A vy teraz idete hovoriť, že niečo proti tejto vláde? Ved' štvornásobnú krízu prekonala. Tu keby bol vládol Fico, tak sme zadlžení na 100 percent. Viete, on v roku 2008 až 10, keď bola kríza, čo urobil? Vystúpila nám nezamestnanosť na 14 %, ostatným štátom toto, takáto kríza nestúpila za ne tam nám. Za ďalšie. Vy, predsa vám aj hovorím o strane Smer, spomeňte si, koho ste tu mali na posledných debatách. Spomeniem vlnajší tri posledné debaty, bol tam Blanár, bol tam Kotleba, ktorý je právoplatne odsúdený a bol, zaklincovali ste to Blahom. No ved' tento rusofil, samozrejme, ved' sú platení z ruskej ambasády. Ved' sme to videli na videách. Ruská ambasáda to zas, tu zasahuje do nášho štátu. A títo normálni ľudia, ktorí tu žijú dlhé roky.“

D. Papala: „Vy ste hovorili, ak sa vás môžem opýtať, vy ste hovorili o posledných 3 reláciách v roku 2022?“

10. telefonujúci: „Áno.“

D. Papala: „Tak mali sme pána Milana Kuriaka z OĽANO, potom sme mali Mariana Kotlebu, potom sme mali pána doktora Rastislava Johanesa a potom Ľuboša Blahu. Takže nemali sme tam pána Blanára.“

10. telefonujúci: „Aj Blanára, predtým ste mali Blanára.“

D. Papala: „No, Blanár bol ale dávno pred tým. Veľmi, veľmi dávno.“

10. telefonujúci: „No, predtým, no. Po Novom roku hneď ste zobrali ďalšieho bývalého primátora Žiliny.“

D. Papala: „Po Novom roku sme mali najprv Denisa Cádersa, potom Jozefa Augustína, potom Igora Chomu, pretože bolo referendum, a potom Petra Fiabáneho. No, myslím si, že relácia je veľmi objektívna, pán poslucháč, čo sa týka výberu hostí.“

10. telefonujúci: „Tým poslucháčom, poslucháčom chcem povedať, keď to hovoríte, že je platený alebo má ochranu a to, že ste zabudli? Fico 2 roky, keď bol len poslancom a mal ochranu, Saková mu dala ochranu a Troškovej kúpil byt a ochranka mu vynášala hore, pomáhala sa zariaďovať byt. A to nevidíte, tie kauzy, ktoré sa tu valia? To nevidíte? Čo ste načisto, vymetené hlavy máte, či ako?“

D. Papala: „No, tak krotíme slová trošku.“

10. telefonujúci: „No tak. A vy, čo robíte? Alebo vy ste moderátor, ja tiež dlho už hovorím. Predtým pán Pavlík minútu a pol každý mal a povedal, upozornil, končíte. Tá kysucká nána, tá rozpráva aj trikrát, zavolá a neháte ju hovoriť 3-4 minúty. No, prečo?“

D. Papala: „Ja nikoho nestopujem. Ja nikoho nestopujem, ani vás som nestopol v prejave.“

10. telefonujúci: „Mali by ste stopovať. Mali by ste stopovať. Ak tam druhý raz zavolá, po 1. vete viete, že to je ten istý človek. Tak ho vypnem a dám priestor druhým. (nezrozumiteľné) Vy ste treťoligový. Ja vás počúvam Frontinus pomaly od začiatku, ale do akej blata ste spadli, to je katastrofa. Treťotriedne. To je okresná liga, keby to dáva do pri športe, by som to porovnal. Ved' toto je, alebo vy idete kritizovať, lebo aj tam tá, že Slovenský rozhlas chce Fico žalovať, že včera Blahovi nedali, ale ako, ak tam mat Kéry prísť, tak tam mal prísť Kéry. A nie Blahu, a to nebolo po 1. raz. To urobili aj pani Remišovej. Lebo rusofila potrebujú dávať všade.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš názor.“

10. telefonujúci: „Viete čo, vy ste padli a zrejme vôbec vás nebudem počúvať okrem relácie, čo sa hrá jubilantom. (nezrozumiteľné)“

D. Papala: „Nech sa páči, je to Vaše slobodné rozhodnutie, pán poslucháč. Je to Vaše slobodné rozhodnutie? Ďakujeme pekne.“

10. telefonujúci (ženský hlas): „Vypni ho.“

D. Papala: „Tak, ešte aj pani manželka evidentne povedala, tak asi sa tu ku tejto téme vyjadrím iba ja. V prvom rade ja som si žiaden balík od strany SMER - slovenská sociálna demokracia nezobral, to je ad 1, ad 2 - prečo sú väčšinou alternatívni o hostia? Tak, lebo keď zavolám hovorcovi OĽANO, mi príde odpoveď, že nie, nemáme nikoho pre vás. Že ste najsilnejšia strana, lebo teda boli ste najsilnejšou stranou, mali ste najviac kresiel v parlamente a vy mi nemôžete dať ani jedného poslanca. Som nehovoril o ministrovi. Nie, nie, nedalo sa. Stále výhovorky. Sme rodina, tá mi pre istotu už ani hovorkyňa sme rodina nedvíha telefón. Čo sa týka Hlasu, tak tam viete, že z Hlasu mávame pravidelne niekoho. Budúci týždeň aspoň najskôr čaká, buď Sme rodina alebo Hlas. A opäť hovorím, Sme rodina

mi 12 hodín pred reláciou zrušila hosťa. Ak si myslíte, že vedenie tejto relácie je naozaj také jednoduché, ako sa zdá, tak nie je. A áno, Frontinus sa radí evidentne ku alternatívnym médiám. A dávame priestor každému. Takže, tolko ku tomu, čo sa týka ochranky pána Fica, asi si ju tiež platil zo svojich vlastných peňazí, a to, že kúpil niekomu byt, absolútne nie je naša starosť. My poďme plynule na SMSky a e-maily a otázky. Počujeme sa, pán Heredoš?“

D. Papala: „Áno, áno, počúvam. Trošku som sa opustil. (smiech)“

M. Heredoš: „Nevadí.“

D. Papala: „Úplne v pohode. Treba to brať s nadhľadom. Poďme teda ku ďalšej SMSke, alebo teda ku prvému e-mailu od Róberta, ktorý nám napísal: Dobrý, mám otázku na pána Heredoša, kto je za test stenic satanic temple, treba tú stránku zrušiť.“

M. Heredoš: „Absolútne netuším, o čom hovorí. A k tomuto sa neviem ani teda vyjadriť.“

D. Papala: „Poďme na 1. SMSku, mali sme tu všetko, aj lacnú energiu, plyn. Vlád... liberálna vládna koalícia je naklonená nie pomáhať našim ľuďom, ale pomáhajú viac Ukrajine. To, čo hovoríte, máte pravdu, pán Heročoš, Ukrajina bola najviac skorumpovaná vojna, je vojnou medzi Ruskom a Amerikou. Toto zlo sa ťahá od roku 2014, že to vyústilo až do takého stavu. Naši politici liberálni nám nepomáhajú. Nepodpísaný poslucháč.“

M. Heredoš: „Áno, opäť je to konštatovanie a ja s tým súhlasím. A ešte raz opakujem, všetko, čo sa deje na Ukrajine, má svoj dôvod a svoj historický vývoj.“

D. Papala: „Ďalšia SMSka: Dobrý deň, dnes na nete vyšla fotka amerického prezidenta so Zelenským a boli tam jeho dvaja dvojníci rovnako oblečení a jeden v uniforme, ktorého Zelenského vlastne ukazujú. Ďakujem za odpoveď. Poslucháč zo Žiliny.“

M. Heredoš: „To sa musíme opýtať Zelenského, že teda, ktorý Zelenskyj vystupuje na tých videách a ktorý rokuje na stretnutiach a ktorý chodí po Európe. Musíme sa opýtať Zelenského, na toto neviem odpovedať, ale evidentne by bola jeho odpoveď zaujímavá.“

D. Papala: „Dobrý deň, chcem sa opýtať pána Heredoša, kto je za tým, opäť tá otázka s tým temple... ne... nepoznám ani ja tú stránku, takže nevieme.“

M. Heredoš: „Vôbec netuším.“

D. Papala: „Zdravím, pán Heredoš, kto ste? Už hocijaký nímand sa vyjadruje k aktuálnym politickým veciam, je to boľavé, ste boľševik ako Brno. Pán Heredoš, zdravím. Poslucháčka nepodpísaná.“

M. Heredoš: (smiech) „Na toto nebudem odpovedať, lebo tá otázka je evidentne smeruje k tomu, aby človeka ponižovala alebo si z neho robila výsmech. Ak niekto hovorí o Rusku to, čo ja a veľa občanov tieto veci vidí rovnako alebo teda veľmi podobne, tak nie je určite boľševik. Odporúčam našej pani poslucháčke doštudovať si, čo bol teda boľševizmus a o čo sa jednalo. A ja kto som, sme v úvode relácie ma teda uviedli, takže keď si...“

D. Papala: „Bude sa dať vypočuť následne na našej stránke.“

M. Heredoš: „...tak si to všetko zrekapituluje.“

D. Papala: „Na našej stránke sa bude dať o pár dní vypočuť záznam z tejto relácie, ako vždy. Zdravím pána Heredoša... hhh... toto sme čítali, áno. A tu máme ďalšiu: Dobrý deň, pán Heredoš, tak sa mi zdalo, že majitelia prevádzok, reštaurácií, hotelov, celého gastro a ubytovacích zariadení dávali málo najavo svoju nespokojnosť. A keď aj boli nejaké protesty, tak každý rezort to robil sám. Pritom vieme, že v jednote je sila. Aký je váš názor? A Pavol podpísaný.“

M. Heredoš: „No, ambícia Voľnej zóny bola zjednocovať rozumných podnikateľov a tých sme po Slovensku zjednotili a vystupovali sme s tými zelenými nálepkami na prevádzkach jednotne, ale, samozrejme, žijeme na Slovensku a veľká časť podnikateľov naskočila na tie protivládne zákazy a obmedzenia a úplne... úplne poslušne začala vykonávať všetko to, čo tie vyhlášky, proste, žiadali. Takže mne je ľúto, že na Slovensku je ešte stále menšina tých rozumných podnikateľov a rozumných živnostníkov, ktorí sa nebáli postaviť sa o svoje živobytie a dať nohu do dverí a povedať vláde a týmto opatreniam a nariadeniam, že u mňa nie. Lebo tieto nariadenia zasahujú do môjho života, do môjho živobytia, do mojich rodín. Ja si týmito peniazmi zarábam na svoje živobytie. A vy mi tu takýmito nezmyslami nebudete moje podnikanie lynčovať. Takže, je mi ľúto, že my sme ešte stále nie je na úrovni Francúzska, kde tí občania majú takú istú výbojnosť, revolučnosť, vedia sa postaviť, ísť do ulíc a vedia sa o svoje záujmy a o svoje, proste, požiadavky postaviť. My sme národ, ktorý sa ešte má čo učiť.“

D. Papala: „Podme na ďalšiu SMSku, to sa nedá počúvať, váš hosť vypráva ako Porošenko zabíjal deti a koľko zahynulo pri ruskej agresii. Ste sa už všetci zbláznili? Nepodpísaný poslucháč, pre istotu.“

M. Heredoš: „Ja som objasňoval historický vývoj, ako sa ten konflikt na Ukrajine vyvíjal a čo k nemu viedlo. A to, že boli na východe Ukrajiny zabíjané ukrajinskou armádou rodiny, deti a občania tých východných častí, je jednoznačne dohľadateľné. Takže, nerozprávali sme tu žiadnu propagandu, ani nič teda podobné a akýchkoľvek mŕtvych detí na Ukrajine je mi určite ľúto.“

D. Papala: „Ale napísala nám aj Jana: Prosím vás, váš názor na osvietenie Slavína. Pred dvoma dňami, keď bol na ukrajinsko vysvietený.“

M. Heredoš: „Môj názor je nasledovný, zajtra idem na generálnu prokuratúru a idem to riešiť, pretože s najväčšou pravdepodobnosťou sa, po našej porade s advokátmi, ktorých máme, na cintoríne Slavín udialo hanobenie miesta posledného odpočinku. Pretože vojaci, ktorí tam ležia, nijako nesúvisia s udalosťami, ktoré sa dneska odohrávajú na Ukrajine a oni tam ležia na základe úplne iného historického významu alebo historických situácií, ktoré sa udiali. A tým, že boli takýmto spôsobom, vlastne, vtiiahnutí do akejsi politiky, tak bolo jednoznačne posliapané ich miesto posledného odpočinku. Takže, budeme to riešiť s advokátmi až u pána Žilinku na generálnej prokuratúre.“

D. Papala: „Pán moderátor, prezidentka Zuzana Čaputová je prezidentkou Slovenskej republiky a bude prezidentkou Slovenskej republiky do konca volebného obdobia, a nie prezidentkou USA, ani hovorkyňou. Pýtať sa hosťa takúto otázku je veľmi trápne a úbohé. Tak ja by som iba doplnil to, že podľa legitímnosti a právneho systému by ani nemala byť inaugurovaná, pretože doktor práv Štefan Harabin po výsledkoch v druhom kole prezidentských volieb v 2019 dal sťažnosť na Ústavný súd na prešetrovanie a preverenie výsledkov volieb, či neboli, či boli legitímne a či neboli zmanipulované. Ústavný súd to absolútne neprebral, nijako to, proste, zamietol pod koberec a neprešetril túto ústavnú sťažnosť zo strany pána doktora Harabina. Bolo to tak ešte pred inauguráciou a pokiaľ Ústavný súd podľa ústavného práva toto neprešetrí, nemôže byť ten daný víťaz volieb ani inaugurovaný. Takže, naozaj sa nechcem diskutovať o tom, či pani Čaputová je prezidentka, už duplom toho akého štátu. Podme ďalej - nech mi povie pán Krajniak, ako mám kúpiť uhlie z dôchodku 600 €, keď uhlie a drevo na zimu stojí 2 000 €. Som vdova. Ďakujem. Pána Krajniaka nemáme na linke, ale môžete prípadne odpovedať, pán Heredoš.“

M. Heredoš: „Tak to je opäť iba vizitka toho, ako sa vláda zaujíma, respektíve postarala o dôchodcov, keď išli ceny energií hore. Tí dôchodci z tých dôchodkov budú mať veľký problém žiť a kupovať si suroviny, veci, drevo, uhlie a zaplatiť svoje účty. Takže toto je vizitka vlády a občania to musia, jednoducho, spočítať Matovičovi, Hegerovi a Kollárovi vo voľbách.“

D. Papala: „Podme ďalej. Áno, som sa stratil teraz v SMSkách. Výborná relácia, všetko je pravda, radosť počúvať a ten posledný poslucháč, hanba za jeho názor. Čudujem sa, že starší ľudia majú takýto názor. Keď sa mu nepáči, nech si zapne STV alebo TA3. Pozdravujem, ste výborní. Ďakujeme pekne. Podme na ďalšiu SMSku. Stano nám napísal: Dobrý deň. Každý, kto sa vyjadruje k Ukrajine, by sa mal pozrieť. USA bol vždy problém a bude problém.“

M. Heredoš: „Áno, to opäť je, by som povedal, konštatovanie. Ja s tým konštatovaním môžem buď súhlasiť, nesúhlasiť. Áno, Amerika je proste problém a stará sa dlhodobo do Európy a do vecí, do ktorých sa, proste, nemá. A žiaľ, aj kvôli Amerike vyzerá Európa ako vyzerá.“

D. Papala: „Myslíte si, že sa dá poraziť Rusko? Nemci si už na tom viackrát zuby vybili a vedia, prečo sú opatrní. Nemali by sme sa prestať pchať, nemali by sme prestať pchať peniaze do vojny?“

M. Heredoš: „Absolútne jednoznačne. Mali by sme zastávať ako vláda a ako Slovenská republika rovnaký postoj, ako má Rakúsko a Maďarsko. Humanitárne veci áno, vojenské nie. A ja opäť musím iba zopakovať - ja odmietam akúkoľvek vojnu. Čiže, ani odpovedať na otázku, že či niekto by vyhral vojnu voči Rusku, nebudem a nechcem, pretože odmietam akúkoľvek vojnu a jediná cesta sú mierové rokovania a okamžité ukončenie vojny. Pretože tam zomierajú nevinní ukrajinskí občania.“

D. Papala: „Stefan Bandera vám vadí, ale mohli by ste zhodnotiť Stalina a jeho pôsobenie v Sovietskom zväze od jeho nástupu až po smrť? Koľko vlastných ľudí dal postrieľať a vyvraždiť hladom? Rusko je jediná krajina, ktorá používa vyhnanstvo vo svojej vlastnej krajine. Miroslav podpísaný.“

M. Heredoš: „Na to, na to ťažko reagovať, lebo história je určite plná rôznych osôb, rôznych postáv, môžu to byť pozitívne postavy, negatívne. Myslím, že našou úlohou to tu nie je nejako hodnotiť. My

sme sa zamerali na zhodnotenie toho, čo urobil Porošenko v roku 2018 a to, že teda Banderu vyhlásil za hrdinu a upravil zákon a s tým sme vyjadrili nesúhlas. A ja opäť nesúhlasím s akýmikoľvek historickými postavami, ktoré ubližovali iným ľuďom, ktorí ich utláčali alebo zabíjali.“

D. Papala: „Dominik, ste jednotka, a ten dôchod..., nech ten pán dôchodca nech počúva pre jubilantov. Ďakujem veľmi pekne za pochvalu a túto reláciu by som ukončil jedným vtipom, ak by ste mi dovolili: Stretne sa americký a ukrajinský šašo a debatujú, čo budú hrať cárovi na dvore. A americký šašo povie: Ja uvarím boršč a ty ho zoberieš cárovi a po ceste ho vyleješ. No, a čo potom? Neboj, príde poľský a český upratovač a vytrie to slovenskou handrou.“

M. Heredoš: „Áno.“

D. Papala: „Tak peknú nedeľu všetkým poslucháčom, naším dnešným hosťom bol pán Miroslav Heredoš, zakladateľ antisegregačnej iniciatívy Voľná zóna, ktorá vznikla v auguste 2021 a kandidátom na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách v roku 2022. Pán Heredoš, ďakujem veľmi pekne, že ste tak promptne a iba 12 hodín pred reláciou prijali pozvanie.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne za pozvanie a želám vám aj vašim poslucháčom všetko dobré a ešte oddychovú nedeľu.“

D. Papala: „My sa budeme počuť takto o týždeň a už dúfajme, že so Sme rodina alebo s Hlasom sociálna demokracia. Uvidíme, koho mi hovorcovia potvrdia. Peknú nedeľu vám želám.“

11:02:34 – nasleduje prúd hudby s tzv. rozhlasovou interpunkciou a vysielanie reklamy

11:59:59 – koniec záznamu

* * *

Podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
b) **zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky;** názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

* * *

Správne konanie č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055) bolo začaté z dôvodu, že vysielateľ programovej služby Rádio Frontinus odvysielaním programu *Debata na telefón* zo dňa 26. 2. 2023 mohol porušiť § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách tým, že ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hostia, resp. poslucháčov, týkajúcich sa domáceho i zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznali iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky a celý program tak pôsobil jednostranne a nevyvážene.

Obsahom programu *Debata na telefón* zo dňa 26. 2. 2023 boli predovšetkým vyjadrenia k spoločenskej a politickej situácii na Slovensku a vo svete, k zahraničnej politike SR, k vláde SR a prezidentke SR, k vojne na Ukrajine, k vplyvu a politike USA a Európskej únie, k ekonomickej a sociálnej situácii a vyjadrenia k ďalším aktuálnym spoločenským témam a problémom.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

Vychádzajúc z obsahu programu a z tém, ktoré sa v programe diskutovali, a ktoré sa týkali aktuálnych udalostí, ktoré sa predtým objavili aj v spravodajstve, možno konštatovať, že program *Debata na telefón* odvysielaný dňa 26. 2. 2023 napĺňa zákonnú definíciu programu aktuálnej publicistiky, keďže išlo o program tematicky spätý so spravodajstvom a aktuálnym spoločenským dianím, ktorý obsahoval komentáre k aktuálnym udalostiam ako aj politické stanoviská a názory politika na jednotlivé témy.

Hostom vydania programu *Debata na telefón* dňa 26. 2. 2023 bol Miroslav Heredoš, bývalý člen politickej strany Republika, bývalý kandidát na primátora Bratislavy za politickú stranu Národná koalícia a zakladateľ iniciatívy *Voľná zóna*.

Predmetný diel programu mal tri hlavné časti. V úvodnej kládol hostovi otázky moderátor. V druhej časti pozvaný hosť reagoval na telefonické otázky poslucháčov. V tretej časti hosť reagoval na otázky, ktoré boli položené emailovou komunikáciou alebo SMS správou. Výraznú väčšinu z celkového obsahu programu *Debata na telefón* dňa 26. 2. 2023 tvorili vyjadrenia hosťa programu.

* * *

Účastník konania vo svojom **písomnom vyjadrení** zo dňa 21. 9. 2023, ktoré bolo Rade doručené dňa 25. 9. 2023, uviedol:

„*Odmietame podozrenie Rady o neobjektívnosti a nestrannosti relácie Debata na telefón a z toho vyplývajúce porušenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z.z. Rada v správnom konaní vybrala niektoré vyjadrenia hosťa relácie, aktivistu Miroslava Heredoša, kandidujúceho za LSNS. Menovite: informácie o iniciatíve Voľná zóna, koreňoch konfliktu na Ukrajine či postaveniu prezidentky Čaputovej.*

Podľa Rady: „*Ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosťa, resp. poslucháčov, týkajúcich sa domáceho i zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznali iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky. Predmetný program tak mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážene...“*

Uvedené výroky p. Heredoša sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a buď pravdivé, alebo niektoré s vysokou mierou pravdepodobnosti pravdivé. Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom. Žiadam Radu o stanovisko a návod, ako legálne cenzurovať názor p. Heredoša a poslucháčov zapájajúcich sa do relácie.

Moderátor položil celkom 14 otázok, prevažne neutrálne a doplňujúce. Do relácie sa dovolalo 10 poslucháčov, z toho dvaja s opozičným stanoviskom. V relácii bolo položených 11 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms. Z nich 5 bolo s opozičnou konotáciou.

Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako zabezpečiť demokratickejšie vedenie relácie, než poskytnutím priestoru neselektovaným poslucháčom.“

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení tiež uviedol, že opakovane upozorňuje Radu na vedenie rozhovorov v iných komerčných médiách, a to dokonca i vo verejnoprávnych (napr. rozhovor moderátora Dírera s ministrom Naďom na TA3, relácia moderátora Havrana s tromi hosťami rovnakého názorového nastavenia na RTVS, rozhovor moderátora Závodského s prezidentkou Čaputovou na Rádiu Expres alebo rozhovor moderátorky Dibákovej s premiérom Hegerom). Účastník konania uviedol, že tieto mediálne výstupy, pokiaľ mu je známe, Rada buď odignorovala alebo podnety zamietla ako neopodstatnené.

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení ďalej uviedol:

„V tejto súvislosti opakovane upozorňujem Radu na jej dvojaký meter a na ideovú a politickú predpojatosť. Od februára 2022 k septembru 2023 spustila Rada voči Rádiu Frontinus 16 správnych konaní, pričom kľúčovým je práve paragraf o pluralite, v pár prípadoch i paragraf o podnecovaní k nenávisti ... Počas tohto obdobia bolo odvysielaných 54 relácií. Debata na telefón za sólo účasti 50 hostí z rôznych politických subjektov a odvysielané boli 4 okrúhle stoly. Všetky relácie sú už 30 rokov vedené podľa rovnakej schémy – otázky moderátora a poslucháčov. Zo všetkých týchto relácií boli napadnuté len tie, v ktorých vystúpili hostia: Milan Uhrík Republika, Marián Kotleba ĽSNS, Štefan Harabin Vlasť, Marek Kotleba ĽSNS, Ľuboš Blaha Smer a Miroslav Heredoš nezávislý na kandidátke ĽSNS. Neboli napadnuté (na základe par. 16 a následne 25) relácie s predstaviteľmi iných politických zoskupení. Opäť zdôrazňujem, že forma relácie je stále identická a je dokonca spojená i rovnakým moderátorom. To isté platí i v prípade príspevkov, voči ktorým bolo vedené správne konanie. Napadnuté boli výhradne príspevky vybočujúce z mediálneho poľa hlavného prúdu, pričom naše rovnako koncipované príspevky – neutrálne, alebo spadajúce do naratívu boli ponechané bez povšimnutia – a to napriek tomu, že sme na ne Radu upozornili. Žiadam, aby hore uvedené správne konanie Rada zastavila.“

Na základe žiadosti účastníka konania bolo v predmetnom správnom konaní č. 0075/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01055) a v súvisiacom správnom konaní č. REO-RPMS/2023/01061 týkajúcom sa toho istého účastníka konania, nariadené **ústne pojednávanie**. Z ústneho pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 22. 11. 2023 o 10:30 hod. v sídle Rady, ul. Palisády č. 36 v Bratislave, a na ktorom sa za účastníka konania zúčastnili Ing. Rudolf Podkrivacký – (konateľ) a Mgr. PhDr. Ľuboš Blaha, PhD. (na základe ústneho splnomocnenia), bola spísaná zápisnica v nasledovnom znení:

„Priebeh ústneho pojednávania: Predsedníčka senátu č. 1 Rady oboznámila zástupcov účastníka konania (ďalej len „ÚK“) s predmetom ústneho pojednávania a súčasne konštatovala, že na základe pozvánky na ústne pojednávanie sa na Radu dostavili – prítomní podľa prezenčnej listiny, ktorí boli požiadaní, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky a námety. Ďalej ich predsedníčka senátu č. 1 Rady poučila o tom, že majú právo, v súlade s § 33 zákona č. 71/1967 Zb., navrhovať dôkazy a ich doplnenie, vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia aj k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Majú právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov alebo dostať informáciu zo spisov iným spôsobom. Zástupcovia účastníka konania uviedli, že poučeniu porozumeli a nežiadajú podrobnejšie vysvetlenie.

ÚK na úvod ústne splnomocnil Mgr. PhDr. Ľuboša Blahu, PhD. na zastupovanie ÚK na ústnom pojednávaní.

ÚK odmieta podozrenia Rady o neobjektívnosti a nestrannosti programu Debata na telefón a z toho vyplývajúce porušenie povinnosti ustanovenej v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Rada vo svojom oznámení vybrala niektoré vyjadrenia hostia relácie, poslanca Národnej rady Slovenskej republiky za stranu SMER-SD, Ľuboša Blahu, menovite nárast fašizmu na Ukrajine, snahu kolektívneho Západu zničiť Rusko, zločiny Porošenka a Zelenského voči Rusom, smrť oponentov Majdanu v Odese. ÚK uviedol, že podľa Rady k prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hostia programu neodznali iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto vyjadrenia v dostatočnej miere nevyvažoval a v dostatočnej miere nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky. Predmetný program tak mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážene.

ÚK uviedol, že uvedené výroky p. Blahu sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a pravdivé. Vo svojom vyjadrení žiadal Radu o zaslanie stanoviska a návrhu, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom. Pokiaľ by si napríklad zavolať do relácie matematika, ktorý by povedal, že druhá odmocnina zo 16 je 4, tak v zmysle dogmatického vykladania tohto ustanovenia by mu musel oponovať, že sú tu aj iné názory. Chce tým poukázať na absurdnosť zákona a tejto situácie, kedy sa môže oponent chytiť každého jedného tvrdenia a slovíčka a hnať to ad absurdum.

ÚK uviedol, že Rada v správnom konaní vybrala i niektoré ďalšie vyjadrenia hosta relácie, poslanca Národnej Rady, menovite o dôvodoch odloženia volieb, o potláčaní slobody prejavu, o činnosti orgánov činných v trestnom konaní, o zmanipulovaní volieb. ÚK uviedol, že uvedené výroky p. Blaha sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a pravdivé, niektoré s vysokou mierou pravdepodobnosti pravdivé. P. Blaha viackrát zdôraznil, že ide o jeho názor a jeho videnie sveta. Opäť žiada Radu o zaslanie stanoviska a návrh, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom alebo ktoré nie je možné overiť. Žiada tiež Radu o stanovisko a návrh, ako legálne cenzurovať názor. Keď začala špeciálna vojenská operácia alebo vojna na Ukrajine, vláda zakazovala niektoré české weby tak, že sprostredkovane cez správcu domény zrušila na ne prístup a teraz sa nikto nechce k tejto cenzúre priznať a správca domény ostal v tejto situácii sám.

ÚK uviedol, že moderátor položil celkom 9 otázok, z toho 3 s opozičným stanoviskom, zvyšné boli doplňujúce. Do relácie sa dovolalo 6 poslucháčov, z toho jeden s opozičným stanoviskom. V relácii bolo položených 16 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms. Z nich boli 4 s opozičnou konotáciou. Žiada Radu o zaslanie stanoviska a návrh, ako zabezpečiť demokratickejšie vedenie relácie, než poskytnutím priestoru neselektovaným poslucháčom. Kto sa dovolá, ten sa môže vyjadriť alebo položiť otázku.

V tejto súvislosti opätovne poukazuje na vedenie relácií v iných médiách, dokonca ja verejnoprávných. Zmieňuje sa o nich aj táto relácia, ktorá je predmetom správneho konania. Ide menovite o rozhovor moderátora Dírera na TA3 s ministrom Naďom a následne s tromi ďalšími hosťami rovnakého názorového nastavenia, relácia moderátora Havrana na RTVS rovnako s tromi hosťami identického názorového nastavenia, moderátora Závodského so sólo hosťom prezidentkou Čaputovou, moderátorky JOJ Dibákovej s premiérom Hegerom. Pokiaľ je mu známe, Rada tieto výstupy buď odignorovala alebo podnety boli posúdené ako neopodstatnené. Tým nechce vyvolať správne konanie voči uvedeným médiám, to nepovažuje a priori za správne, iba poukazuje na dvojaký meter a ideovú zaangažovanosť Rady.

Od februára 2022 do februára 2023 spustila Rada voči Rádiu Frontinus 16 správnych konaní, pričom kľúčovým je práve ustanovenie o pluralite a tiež o podnecovaní nenávisť. Počas tohto obdobia bolo odvysielaných 54 relácií Debata na telefón za sólo účasti 50 hostí a štyri okrúhle stoly za účasti viacerých hostí. Celá relácia má už 30 rokov a je vedená podľa rovnakej schémy. Zo všetkých relácií boli napadnuté len tie, v ktorých boli hosťami Milan Uhrík – Republika, Marian Kotleba – ĽSNS, Štefan Harabin – Vlasť, Marek Kotleba – ĽSNS, Ľuboš Blaha – SMER a Miroslav Heredoš – nezávislý na kandidátke ĽSNS. Neboli napadnuté relácie s predstaviteľmi iných politických zoskupení. Forma relácie je stále identická, je dokonca spojená s rovnakým moderátorom. To isté platí aj ohľadne spravodajských príspevkov, ktoré boli napadnuté, išlo iba o príspevky vybočujúce z mediálneho poľa hlavného prúdu, pričom rovnako koncipované príspevky neutrálne alebo spadajúce do naratívu boli ponechané bez povšimnutia. Správa, ktorá bola v prospech Ruska bola napadnutá, správa v prospech Ukrajiny bola ponechaná bez povšimnutia.

Predsedička senátu 1 uviedla, že nezávislosť a transparentnosť je základnou podmienkou a predpokladom fungovania akéhokoľvek orgánu. Uviedla tiež, že ÚK zopakoval tie tvrdenia, ktoré boli Rade už známe a ktoré boli prezentované aj na predchádzajúcom vypočutí.

Pán Blaha uviedol znepokojenie, že opakovane musí byť terčom spolu s Rádiom Frontinus ako ústavný činiteľ a politik, predtým opozičnej, teraz vládnej strany SMER-SD, terčom istej formy mediálneho nátlaku za to, že vyjadruje svoje názory. Nejde iba o Rádio Frontinus, to je trestané za to, akých hostí si pozýva, išlo o predstaviteľov bývalých opozičných strán, vrátane SMER-SD. Pýta sa, či sa týmto spôsobom nerobí politika. Vysielala sa tým signál všetkým médiám, ktoré si môžu povedať, že radšej týchto hostí nebudú do svojich programov pozývať. To je veľmi nebezpečný signál, de facto cenzúra, de

facto ohrozenie slobody slova. Pýta sa, či nefunguje určitý dvojaký meter, čo naznačil aj konateľ ÚK. Keď Rada rozhodne, že pán Dírer a Iliev majú právo povedať svoje ideologické okienka na úvod každej diskusie, kde veľmi jednostranne hovoria svoj názor na dúhovú agendu, vojnu na Ukrajine, stranu SMER, ale keď politik, ktorý je demokraticky zvolený, povie vlastný názor podložený faktmi v Rádiu Frontinus, je to zle. To isté funguje aj v prípade Braňa Závodského, aj formát jeho relácie je založený na jednom hosťovi. Keď mal za hostku pani prezidentku Čaputovú, v ničom jej neoponoval, ale ešte pritakával. Je to podložené a bolo to vidieť aj v podaniach na Radu a jej rozhodnutiach. Avšak Rádio Frontinus treba karhať a trestať. To isté platí aj o pánovi Havranovi, ktorý si k téme Ukrajina a Rusko zavolať štyroch ľudí s tým istým názorom, všetci mali ten istý názor a mali rovnaký názor na vojnu na Ukrajine. V tomto prípade, keď prišiel podnet na Radu, bolo všetko v poriadku, hoci všetci hovorili rovnaký názor, bolo to vraj vyvážené. Pýta sa, či nejde o porušenie jedného metra, ktorý predpokladá zákon. To isté v prípade pani Jančkárovej, ktorá nevpustila zástupcu opozície, hoci malo ísť o predstaviteľa strany, ktorý mal byť pozvaný do diskusie s pánom Naďom, vtedajším ministrom obrany. Predstaviteľ opozície nebol vpustený do diskusie a pani Jančkárová nechala prázdne kreslo, čo predpokladá, že bude dramaticky viac oponovať hosťovi, ale neoponovala ani toľko ako pán Papala v relácii Rádia Frontinus. Je tu niekoľko takýchto príkladov, kde vidieť, že pokiaľ sa v médiách hlavného prúdu šíria myšlienky pohodlné pre režim a niektoré vládnuce myšlienky, tak je to v poriadku. Pokiaľ sa bude kopať do Ruska a zdôrazňovať to, aká je Ukrajina úžasná a nebudú sa pripomínať jej reálne problémy, ako je korupcia, fašizácia a pod., v tej chvíli si môže každý hovoriť, čo chce. V akademickej diskusii musí mať ale kritik možnosť povedať svoj názor, ak žijeme v slobodnej spoločnosti. Pán Blaha uviedol, že nedostane priestor, aby o Ukrajine hovoril, že tam dochádza k fašizácii, že tam oslavujú Banderu, že podľa prieskumov tri štvrtiny ukrajinskej spoločnosti pozitívne vníma banderovcov alebo vtedajšiu povstaleckú armádu, na ktorej čele stál Stepan Bandera, fašista a vojnový zločinec. Uviedol, že sa odvoláva na akademické zdroje, ide o realistický pohľad na medzinárodné vzťahy, keď hovorí o tom, že existuje snaha zničiť Rusko zo strany Spojených štátov amerických, že existuje geopolitický súboj. Je tu bezpečnostná dilema a nie je vojnu možné vyriešiť iba tým, že sa bude nenávidieť Rusko. Tomuto konfliktu predchádzali viaceré veci, masakry v Donbase, upálenie ľudí v Odese atď. Pán Blaha uviedol, že je presvedčený, že má právo, ako vtedajší opozičný a teraz vládny poslanec, tieto informácie povedať. Prečo by mal nejaký cenzorský úrad limitovať politikov v tom, čo môžu hovoriť, alebo tlačiť na vysielačov, aby im skákali do reči, aj v prípade, že sa opierajú o fakty a vlastné legitímne názory, navyše podporené väčšinou slovenských voličov. Položil otázku, či názor týchto voličov bude považované za niečo, čo je trestné a treba to stíhať alebo sa bude pokutovať, trestať, karhať vlastník rádia, že tento slobodný priestor umožnil. Má veľké obavy, že tieto veci nie sú také malicherné, že nejde iba o jedno rádio. Má to veľký politický dosah a ak sa bude brániť alternatívnym médiám hovoriť aj iné názory alebo dať priestor aj iným názorom, ako sú typické pre hlavný prúd, kde niektorí ľudia priestor nedostanú, ale ak im dá priestor alternatíva, tak ich treba stíhať a perzekvovať. Položil otázku, či toto je slobodná diskusia. Nevnučuje svoj názor, len bráni právo, aby mohol zaznieť. Ako povedal Voltaire: „Nesúhlasím s Vami, ale urobím všetko pre to, aby ste mohli svoj názor povedať.“ Musíme to ctiť, keď sme demokrati a zástancovia slobodnej spoločnosti. To isté platí aj o domácich témach. Položil otázku, prečo by nemohol povedať, že podľa ich politického názoru pani prezidentka zarezala referendum. Keď sa nadávalo na Roberta Fica, tak sa nič nedialo. Uviedol, že cíti obrovskú mieru nespravodlivosti, dvojakého metra, útok na slobodu slova a demokraciu, preto treba zastaviť cenzúru, pretože sa to deje aj voči ústavným činiteľom, a takéto aktivity sú nebezpečné pre demokratickú spoločnosť. Drží palce Rádiu Frontinus, aby odolalo tomuto tlaku, pretože to nie je prvýkrát. Rada neustále zdôrazňuje údajné zlyhania moderátora Papalu, ale nevie, či tu chodia aj iní moderátori. Jedinýkrát, kedy Rada potrestala TA3, bolo vtedy, keď dala priestor inému názoru, svetoznámemu profesorovi Jeffreyemu Sachsovi, ktorý mal iný názor na vojnu na Ukrajine. V prípade, že zaznievajú jednostranné naratívy a informácie v súvislosti s touto vojnou alebo slovenskou politikou, vtedy si Rada nikoho nezavolá. Cíti veľkú nespravodlivosť a obáva sa, že ju cíti aj veľká časť spoločnosti a musí podľa toho politicky konať.

Predsedička senátu 1 uviedla, že súhlasí s tým, že pluralitná diskusia je zárukou demokracie a nastavenie parametrov kultivovanej diskusie v našej spoločnosti je kľúčové aj pre budúcnosť

Slovenska. Rada nie je zriadená za účelom cenzúry, nikdy to nebolo cieľom Rady a nemalo by to byť cieľom a účelom fungovania žiadneho orgánu, ktorý je zriadený v demokratickej spoločnosti. V zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. názory a komentáre musia byť oddelené od spravodajského obsahu. Program, ktorý tu opakovane zaznel a kritika hodnotenia daného programu, tak ten nebol vyhodnotený ako program aktuálnej publicistiky a na takéto programy sa vzťahujú iné zákonné predpisy. Ustanovenia, ktoré definuje zákon č. 264/2022 Z. z. a ostatné zákony, ktoré s výkonom tohto zákona súvisia, je potrebné detailne aj aplikovať a pristupovať k nim v duchu daného zákona.

ÚK položil otázku, ako to bolo vyhodnotené. Sú dva druhy publicistiky, iný paragraf sa vzťahuje na aktuálnu publicistiku, ktorá je spojená so spravodajstvom, a iný na ostatnú publicistiku. ÚK položil otázku, do akej kategórie spadá Debata na telefón. Predsedníčka senátu 1 uviedla, že keďže je zameraná na aktuálne politické témy, je to považované za aktuálnu publicistiku.

ÚK uviedol, že v úvodnom džingli je už 30 rokov uvedené: „Aj Váš názor nás zaujíma.“ Považuje to za úbohú hru so slovíčkami. Nejde o Rádio Frontinus, ide o to, čo bude potom, keď už tu nebude a keď možno títo členovia Rady odídu. Formuje sa tu budúcnosť mediálneho priestoru. ÚK uviedol, že bude tlačiť cez všetkých politikov, ktorí prešli touto reláciou, aby z tohto zákona úplne vypustili § 25 a 61 zákona č. 264/2022 Z. z. Na základe tohto § 25 sa ani nemôžu profilovať médiá ako konzervatívne, liberálne, náboženské, pretože každý by bol povinný byť nejakou beztvarou masou, kde by ku každému tvrdeniu muselo odznieť aj protitvrdenie. Je to tak absurdný zákon a je dogmaticky vykladaný Radou. Čo sa týka § 61, podnecovanie k nenávisti skrytou formou, tá forma je tak dobre skrytá, že ju tam ÚK neodhalil, ani v prípade pána Mazureka, ani pána Harabina a ani v prípade správy o „obrannej dohode“. Čokoľvek sa dá považovať za skryté podnecovanie k nenávisti, vrátane tohto správneho konania a každého rozhodnutia Rady, ÚK to môže považovať za vyvolávanie nenávisti k Rádiu Frontinus a podobným médiám rovnakého myšlienkového spektra. Zákon treba zrejme celý prekopať. Nie je to o ľuďoch, vždy sa bude dať toto ustanovenie zneužiť, najmä § 61 zákona č. 264/2022 Z. z., skrytá forma nenávisti.

Predsedníčka senátu 1 uviedla, že činnosť každého orgánu v SR určujú zákony, ktoré prijíma NR SR a je právom každého občana SR, keď zaznamená zákony, ktoré považuje za prekonané, apelovať na zmenu zákonov. Prejavom spoločenskej dohody sú voľby, výsledok volieb a Národná rada, ktorá vzíde z tých volieb. Pokiaľ ide o návrh nejakej legislatívnej úpravy, ako občan SR prostredníctvom zvolených poslancov má možnosť otvoriť túto diskusiu, existujú na to v demokratickej spoločnosti rôzne fóra. Osobný názor predsedníčky senátu 1 je, že objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu alebo aktuálnej publicistiky je vždy výzvou a zostane výzvou pre akýkoľvek orgán v akomkoľvek zložení a v akejkoľvek oblasti nášho verejného života.

ÚK uviedol, že stanovisko ku konaniu s pánom Heredošom je rovnaké, líši sa v tom, že moderátor položil celkom 14 otázok, prevažne neutrálne a doplňujúce. Do relácie sa dovolalo 10 poslucháčov, z toho dvaja s opozičným stanoviskom. V relácii bolo položených 11 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms. Z nich 5 bolo s opozičnou konotáciou.

Predsedníčka senátu 1 uviedla, že účelom správneho konania nie je trestanie, ale mnohokrát aj to, aby sme sa zamysleli nad prostredím, ktoré nás formuje, a aby správne konania poukázali na niektoré limity, ktoré môžu byť vyhodnotené ako zväzujúce. Je vždy otázkou spoločenského konsenzu a diskusie, na ktorú stranu sa spoločnosť v konečnom dôsledku prikloní.

Členka senátu 1 uviedla, že 7. 9. aj 27. 9. bola spravodajkyňou k niektorým bodom zasadnutia. Členovia Rady tiež s mnohými vecami nesúhlasia, ale zákon musia rešpektovať. Rada viackrát posielala Ministerstvu kultúry pripomienky k ustanoveniam, ktoré sa v praxi javili ako problém. Členka Rady uviedla, že chodí šesť rokov na mediálny výbor, kde sa mnohé veci veľakrát preberali. Rada je jediný štátny orgán, ktorý zverejňuje všetko, zasadnutia, programy, podkladové materiály, diskusie. Sťažnosť

môže byť neopodstatnená, ale to neznamená, že členovia Rady nemajú výhrady a pripomienky. Má dosť pripomienok k objektivite, týka sa to najmä televízií, neverbálnej komunikácie. Keď niekedy vidí, čo moderátor robí, obdivuje, že tam hosť vydrží sedieť, ale Rada nemôže zasiahnuť do dramaturgie. Môže mať výhrady a má spätnú väzbu, že si to niektorí vysielatelia vypočujú a vyvodzujú z toho dôsledky, príp. ich k tomu vedie vlastník. Je vecou dramaturgie, koho si vysielateľ pozve do relácie. Niekedy má pocit, keď počuje hovoriť pána Blahu, že na neho moderátori nemajú, aj v tejto posudzovanej relácii to ťahal argumentmi, preto mal moderátor o to ľahšiu situáciu. Situácia moderátora však závisí od toho, akého hosťa si do relácie pozval a či môžu do diskusie zasiahnuť aj poslucháči. Pokiaľ diskusia nie je usmernená, moderátor je nútený vyjadrovať sa aj k veciam, o ktorých nemusí mať dostatočný prehľad. Predmetná relácia je vysielaná už 30 rokov, ale zrejme by bolo vhodné pouvažovať nad určitými zmenami formátu. Kedysi boli vysielané Nočné dialógy, v ktorých sa predstavoval hosť, v čom je fundovaný a k tomu sa potom nabaľovali aj otázky. Na moderátorov sa kladú veľké nároky a nie je ich z čoho zaplatiť. Členovia Rady pri posudzovaní jednotlivých správnych konaní vedú často dlhé diskusie, a to obzvlášť v prípade posudzovania objektivity. Rada však ako štátny orgán nemôže ísť nad rámec zákona, že to niektorý člen cíti inak, zákon treba striktné dodržať. Skutočnosť, že je podnet neopodstatnený, ešte neznamená, že členovia Rady nemali k obsahu vysielania žiadne výhrady, avšak v tlačovej správe, ktorá obsahuje iba jednoduchú informáciu o závere prešetrovania podnetu, sa tieto skutočnosti nedajú obsiahnuť. Tieto informácie však sú dostupné vo zvukových záznamoch zo zasadnutia Rady. Pokiaľ je podnet neopodstatnený, členovia Rady môžu svoje výhrady k obsahu vysielania iba konštatovať a dúfať, že si to vysielateľ vypočuje a tieto výhrady zváží. Rada vychádza z vyznenia vysielania, na ktoré vplýva viacero faktorov, na ktoré nemusí zákon pamätať. Veľa správnych konaní pridáva vysielateľovi robotu, ale aspoň je vysielateľ sledovaný a ÚK sa dvíha počúvanosť. Vysielateľovi ani moderátorovi to nemusí byť príjemné, ale len konštruktívna kritika posúva dopredu a ÚK sa posunul s moderátormi dosť dopredu. Členka Rady uviedla, že si za svoj život prešla aj kritikami, reorganizáciami, výpoveďou, ale vždy ju to niekam posunulo. Rada plánuje zorganizovať odbornú diskusiu na úlohu moderátora, pretože ten zastupuje vysielateľa, musí fundovane besedu usmerňovať, aby poslucháč vedel zhodnotiť, či je hosť v danej téme dôveryhodný. Tým členka senátu 1 naráža aj na správne konanie vedené voči programu Tak takto?!, v ktorom vystupoval pán Jeffrey Sachs, odvysielanému na programovej službe TA3. Uvádza, že kto nezachytil začiatok danej relácie, v ktorom bol Jeffrey Sachs predstavený, nevedel, kto to je, odkiaľ pochádza, čo sa od neho môže divák dozvedieť, v akej oblasti je odborníkom. Aj v TA3 uznali, že zhlásenie je dôležité, aby divák vedel, čo bude hosť rozprávať a či tomu môže veriť. Nie je to zo strany Rady o žiadnej príslušnosti k nejakej ideológii.

Predsedníčka senátu 1 uviedla, že síce to ÚK neteší, ale aj tieto správne konania poukázali na potrebu legitímnej diskusie k § 25 zákona č. 264/2022 Z. z.“

* * *

K písomnému vyjadreniu účastníka konania a k vyjadreniam účastníka konania na ústnom pojednávaní, k žiadosti účastníka konania o návod, ako „poskytnúť oponentúru“ k vyjadreniam hostí programu, a k jeho vyjadreniam o tom, že je potrebné zo zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vypustiť § 25 vyžadujúci okrem iného, aby vysielateľ zabezpečil „objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky“, ako aj § 61 týkajúci sa ochrany ľudskej dôstojnosti a zákazu podnecovania k nenávisti, možno uviesť, že zákonná povinnosť vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajstva a programov aktuálnej publicistiky ako aj zákonná povinnosť rešpektovať ľudskú dôstojnosť je **v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj s Ústavou SR.**

Účelom ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky je zabezpečiť reálnu možnosť pre

recipientov (divákov alebo poslucháčov) vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi alebo poslucháčovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie podané nestranným spôsobom.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj Ústavného súdu SR vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu vysielateľa za účelom zabezpečenia objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, ktoré sú tematicky späté so spravodajstvom.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci **Manole a iní v. Moldavsko** (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu môže od štátu vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu „**štát musí byť konečným garantom plurality**“. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „**verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine**“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci **NIT S.R.L. v. Moldavsko** (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „**ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu...**, „**pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti**“. **Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.**“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci **NIT S.R.L. v. Moldavsko** uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „**potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov**“, pričom „**cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1**“ Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a zásah tiež „**zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10**“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci **ATV Zrt v. Maďarsko** (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „**bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezaujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných“**“. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci **Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo** (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „**zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10**“ Dohovoru.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, ktoré sú tematicky späté so spravodajstvom, je preto nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby divákovi alebo poslucháčovi, ako pasívnym recipientom informácií, bolo umožnené prijímať informácie podané objektívnym a nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a vytvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci programu aktuálnej publicistiky a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaná s možnosťou vytvoriť si na predmetnú tému alebo kauzu vlastný názor.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Rada sa už opakovane zaoberala požiadavkou zachovania objektivity a nestrannosti v prípade, ak je obsahom programu politická diskusia len s jedným politickým predstaviteľom, resp. len s politickými predstaviteľmi iba jedného politického prúdu, resp. tábora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v záujme splnenia povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť nemusia mať takéto program nevyhnutne zastúpenie oboch hlavných prúdov v rámci politickej reprezentácie Slovenskej republiky, teda vládnej koalície a opozície. Prítomnosť iba jedného hostia v diskusii a teda absencia oponenta nemusia nevyhnutne znamenať rozpor s požiadavkami objektivitu a nestrannosti, avšak v takom prípade sú zvýšené nároky na výkon moderátora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak je hosťom programu zástupca len jedného politického prúdu, je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií. V prípade potreby je úlohou moderátora upozorniť diskutujúceho na neprítomnosť dotknutej strany a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal moderátor podľa možností konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.

Vyššie uvedené princípy sú analogicky uplatniteľné aj v takých programoch aktuálnej publicistiky, ktorých obsahom je diskusia moderátora s hosťom, ktorý nie je politikom, ale témy diskusie sú tematicky späté so spravodajstvom a diskusia obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja alebo politické stanoviská k udalostiam.

Z povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky nevyplýva, že vždy musí ísť o dialóg viacerých hostí v programe. Aj v prípade monológu, resp. jedného hostia v programe môže byť dodržaná povinnosť objektivitu a nestrannosti, k čomu naopak nemusia, za istých podmienok, prísť ani v debate s viacerými účinkujúcimi. Objektivitu a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky tak nemožno posudzovať formalisticky.

Obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie „pravdivosti“ nemožné (na rozdiel od skutkových tvrdení, resp. tvrdení faktov). V prípade prezentovania kontroverzných tém je teda posúdenie „správnosti“ hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Názory a predstavy o správnosti hodnotiacich úsudkov sa v jednotlivých politických táboroch, resp. prúdoch líšia. Pre naplnenie požiadavky objektivitu a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, teda nie je nevyhnutné prezentovať iba objektivne fakty. Je však potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému ucelený názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť zabezpečiť aj prostredníctvom reakcií moderátora programu.

Povinnosť vysielateľa zabezpečiť pluralitu a rozmanitosť prostredníctvom reakcií moderátora programu a požiadavky kladené na moderátora programu vyplývajú aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2012, sp. zn. 4 Sžo 13/2012 **„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany. ...“**.

O zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajstva alebo programu aktuálnej publicistiky **Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014** zo dňa 18. decembra 2014 uviedol, že týmto zákonným obmedzením slobody prejavu sa má **predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí** na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, **ktoré pri ich jednostrannosti zároveň môžu znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti**. Ústavný súd SR v tomto náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 k účelu ustanovenia § 16 ods. 3 písm.

b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ktoré bolo premietnuté do súčasne platného ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách) konkrétne uviedol, že „**účelom zákonného obmedzenia slobody prejavu médií požiadavkou na objektívne a nestranné informovanie v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a s tým spojenou právomocou rady pre vysielanie ukladať sankcie za porušenie tejto požiadavky je ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrana verejného zdravia a mravnosti** (porov. čl. 26 ods. 4 ústavy a obdobne čl. 10 ods. 2 dohovoru) a v istom zmysle implicitne s tým spojené napĺňanie požiadavky čl. 31 ústavy, a to v tom smere, že **týmto zákonným obmedzením slobody prejavu v zmysle jeho textácie sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti [t. j. nezabezpečení viacerých alebo opozičných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému, pričom termíny „objektívnosť“ a „nestrannosť“ sú vzájomne podmienené, t. j. čím viac rôznorodých názorov (kladných, záporných, opozičných, súhlasných a pod.) na danú tému médium odprezentuje, tým objektívnejší obraz o téme médium recipientom poskytne a zároveň nebude preferovaný niektorý názor na danú tému na úkor iných názorov] zároveň môžu, skúmajúc každý prípad jednotlivo, jeho konkrétnosti a s ohľadom na charakter šírenia a uvádzania jednostranných názorov, myšlienok a ideí, ako aj charakter samotných jednostranných názorov, myšlienok a ideí, znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.** In concreto môže ísť napríklad o šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí úmyselne popierajúcich ľudské práva a slobody, popierajúce alebo schvaľujúce holokaust, zločiny politických režimov, podporujúcich náboženský extrémizmus a terorizmus, podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie, podporujúcich totalitné štátne zriadenie alebo propagandu politických režimov založených na fašistickej, komunistickej alebo obdobnej ideológii, podporujúcich národnú, rasovú alebo etnickú nenávisť a pod. V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní.“

Zákonná požiadavka objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky ustanovená v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda v súlade s Ústavou SR a nepredstavuje neústavné a nelegitímne obmedzenie slobody prejavu vysielateľov.

Z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR možno vyvodiť, že ak v programe odznejú vyjadrenia, ktoré pri ich jednostrannosti zároveň môžu znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti, vysielateľ je povinný zabezpečiť prostredníctvom moderátora programu vyvažujúcu reakciu na tieto vyjadrenia.

Ak v programe odznejú jednostranné alebo kontroverzné vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia) zo strany hosťa programu, alebo také závažné vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia), ktoré napríklad majú potenciál vyvolať znepokojenie alebo rozhorčenie verejnosti, vyvolať averziu, odpor, nevraživosť, nenávisť alebo nepriateľský, odsudzujúci alebo negatívny postoj voči skupine ľudí, negatívne sa dotknúť povesti osôb, ľudskej dôstojnosti alebo iných osobnostných práv osôb, negatívne ovplyvniť ochotu verejnosti rešpektovať opatrenia na ochranu verejného zdravia alebo napríklad legitimizovať či zľahčovať vojenskú agresiu, z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vyplýva povinnosť vysielateľa zabezpečiť vyváženú reakciu na takéto vyjadrenia v záujme zachovania objektivity a nestrannosti programu, a to prostredníctvom reakcie moderátora na takéto vyjadrenia (hodnotenia alebo tvrdenia) prítomného hosťa.

Nie je v právomoci Rady presne stanoviť, akým konkrétnym spôsobom má moderátor programu v konkrétnych situáciách reagovať. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že moderátor môže reagovať napríklad uvedením iných relevantných názorov, pohľadov alebo relevantných

protiargumentov, resp. prostredníctvom upozornenia na to, že na konkrétnu tému existuje aj iný relevantný pohľad, spresňovaním uvádzaných informácií, upozornením na prílišnú paušálnosť tvrdení hosta, prezentovaním stanoviska dotknutých osôb alebo upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť, kladením vyjasňujúcich alebo doplňujúcich otázok, ktoré by vyzývali hosta programu, aby svoje vyjadrenia bližšie vysvetlil, alebo otázok, z ktorého konkrétneho zdroja informácií alebo z akých faktov host programu vychádzal pri urobení svojich vyjadrení (faktických tvrdení alebo hodnotiacich úsudkov).

Z vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že účelom povinnosti moderátora programu reagovať na zovšeobecňujúce a paušalizujúce negatívne vyjadrenia voči nejakej skupine, napríklad voči národnostnej, etnickej, sexuálnej alebo inej skupine, resp. menšine (tzv. negatívna stereotypizácia), je ochrana ústavných záujmov uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, napríklad ochrana práv a slobôd iných osôb alebo verejného poriadku.

Pri vymedzení situácií, v ktorých môžu byť slovnými vyjadreniami ohrozené práva a slobody iných, bezpečnosť štátu, verejný poriadok, verejné zdravie alebo a mravnosť, a v ktorých je moderátor povinný reagovať na vyjadrenia hosta programu, je potrebné zohľadniť aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva interpretujúce Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Hoci sloboda prejavu chráni aj expresívne alebo emotívne vyjadrenia, podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba veľmi citlivo posudzovať zovšeobecňujúce, stereotypizujúce, paušálne resp. „nálepkujúce“ negatívne vyjadrenia na adresu celých národov, národnostných, resp. etnických skupín, alebo sexuálnych menšín, a to z dôvodu veľmi negatívneho vplyvu takýchto vyjadrení na ľudskú dôstojnosť, na práva a bezpečnosť príslušníkov národov, národnostných skupín, etnických alebo sexuálnych menšín, a na spoločenskú súdržnosť.

Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach výslovne uvádza, že je „obzvlášť citlivý voči paušálnym tvrdeniam, ktoré útočia na celé etnické, náboženské alebo iné skupiny, alebo ich vrhajú do zlého svetla“ ako aj na prípady „zovšeobecňujúcich negatívnych tvrdení“ týkajúcich sa celej etnickej skupiny (napr. rozhodnutie **Perinçek v. Švajčiarsko**, ods. 206). Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Vejdeland v. Švédsko** (ods. 55) uviedol, že „diskriminácia založená na sexuálnej orientácii je rovnako závažná ako diskriminácia založená na „rase, pôvode či farbe pleti““.

V rozhodnutí **Erbakan v. Turecko** Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že „tolerancia a rešpekt pre rovnakú dôstojnosť všetkých ľudských bytostí tvorí základ demokratickej a pluralitnej spoločnosti.“

V rozhodnutí **Féret v. Belgicko** Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že „útoky na osoby urážaním, zosmiešňovaním alebo hanobením určitej časti obyvateľstva a konkrétnych skupín obyvateľstva“ sú dôvodom na to, aby štátne orgány dali prednosť boju proti takýmto prejavom pred „slobodou prejavu uplatňovanou nezodpovedným spôsobom, ktorá ohrozuje dôstojnosť a dokonca bezpečnosť týchto častí alebo skupín obyvateľstva“.

Treba podotknúť, že vo vyhrotenej a napätej spoločenskej alebo politickej situácii plnej frustrácie môžu mať spoločnosť alebo politici tendenciu hľadať terč, t.j. niekoho, kto môže za spoločenské problémy, pričom najľahším terčom býva nejaká zraniteľná menšina, voči ktorej už v spoločnosti existujú predsudky alebo negatívny postoj. Ako uvádza odborná literatúra, poučenia z minulosti, „*nám ukazujú, aké môže byť nebezpečné, keď sa umožní rétorika a slovné prejavy zobrazujúce niektoré sociálne alebo etnické skupiny ako „parazitov“ alebo ako skupiny s kriminálnymi a protizákonnými sklonmi a aktivitami.*“ (Marcelli, F.: Repression of Hate Speech: Its Foundations in International and European law, s. 17. In: Hate Crime and Hate Speech in Europe: Comprehensive Analysis of International Law Principles, EU-wide Study and National Assessments.)

Zovšeobecňujúce, stereotypizujúce, paušálne resp. „nálepkujúce“ negatívne vyjadrenia na adresu celých národov, národnostných alebo etnických skupín či menšín, resp. sexuálnych menšín môžu viesť až k dehumanizácii príslušníkov týchto skupín a prinášajú riziko uplatnenia princípu kolektívnej viny. Podľa odbornej literatúry dehumanizácia „nastáva vtedy, keď niektoré ľudské bytosti považujú iné ľudské bytosti za vylúčené z morálneho systému ľudskej existencie. Objekty tohto psychologického procesu strácajú v očiach toho, kto ich dehumanizuje, svoj ľudský status. Ide o ústredný proces predsudkov, rasizmu a diskriminácie, stigmatizuje ostatných tým, že im prisudzuje „vadnú“ identitu. Práve aj dehumanizácia je jedným z faktorov, ktoré majú za následok, že morálne bezúhonní a dokonca obvykle idealistickí ľudia môžu konať s deštruktívnou krutosťou.“ (Smieško, I.: Internet a trestné činy extrémizmu. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017, s. 149.)

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Perinçek v. Švajčiarsko** (ods. 205) zdôraznil, že pri posudzovaní, či zásah do slobody prejavu bol oprávnený a nevyhnutný v demokratickej spoločnosti, je potrebné zohľadniť „...či boli vyhlásenia urobené v napätej politickej alebo sociálnej situácii; prítomnosť takéhoto pozadia vo všeobecnosti viedla k tomu, že Súd akceptoval, že určitá forma zásahu proti takýmto vyhláseniam bola dôvodná.“ Povinnosť vysielateľa zabezpečiť prostredníctvom moderátora programu reakciu na kontroverzné, jednostranné a závažné vyjadrenia, má teda osobitný význam v situácii spoločenského napätia a polarizácie.

Pokiaľ ide o zodpovednosť politikov za ich vyjadrenia, Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Erbakan v. Turecko** (ods. 64) uviedol: „Zdôrazňujúc, že boj proti všetkým formám neznášanlivosti je neoddeliteľnou súčasťou ochrany ľudských práv, je mimoriadne dôležité, aby sa politici vo svojich verejných prejavoch vyhli šíreniu slov, ktoré môžu živiť neznášanlivosť.“ Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Féret v. Belgicko** (ods. 73) uviedol: „Politické prejavy, ktoré podnecujú nenávisť založenú na náboženských, etnických alebo kultúrnych predsudkoch, predstavujú hrozbu pre sociálny mier a politickú stabilitu v demokratických štátoch...“.

Na základe vyššie uvedených východísk možno konštatovať, že ak hosť programu používa zovšeobecňujúce a paušalizujúce negatívne vyjadrenia voči nejakej skupine ľudí, napríklad voči národu, národnostnej či etnickej skupine, resp. menšine alebo sexuálnej menšine (tzv. negatívna stereotypizácia), ktoré majú potenciál vyvolať averziu, odpor, nevraživosť, nenávisť, nepriateľský, odsudzujúci alebo negatívny postoj voči tejto skupine ľudí, alebo prispieť k uplatneniu kolektívnej viny na všetkých príslušníkov tejto skupiny alebo k nepriateľskému správaniu voči tejto skupine ľudí, moderátor programu je povinný svojimi reakciami (napr. kladením doplňujúcich a vyjasňujúcich otázok, otázok na konkrétne fakty, na základe ktorých urobil hosť svoje tvrdenia alebo hodnotenia, upozornením na prílišnú paušalizáciu a negatívne zovšeobecňujúce výroky týkajúce sa celých skupín ľudí, upozornením na vynechanie známych a relevantných faktov hosťom, ktoré spochybňujú negatívnu stereotypizáciu) vyvažovať vyznenie takýchto vyjadrení.

Možno tiež podotknúť, že vysielateľ sa nemôže spoliehať na to, že závažné jednostranné alebo kontroverzné výroky hostí programu, ktoré môžu vyvolať znepokojenie verejnosti, odpor alebo nenávisť verejnosti voči skupine ľudí alebo sa negatívne dotknúť povesti, dôstojnosti alebo osobnostných práv osôb, budú vyvažovať samotní poslucháči alebo diváci prostredníctvom svojich telefonátov a SMS správ.

Otázku, či bola v predmetnom programe zabezpečená objektívnosť a nestrannosť, nemožno mechanicky posudzovať iba podľa počtu otázok položených moderátorom alebo podľa počtu poslucháčov alebo divákov, zapojených do vysielania. Skutočnosť, že v programe odznelo aj niekoľko vyjadrení poslucháčov, ktoré boli kritické k názorom hosta alebo ho konfrontovali s inými názormi, resp. boli kritické k moderátorovi, ešte sama o sebe automaticky nezabezpečuje objektívnosť a nestrannosť programu. Ide však o skutočnosť, ktorú je potrebné pri posudzovaní celkového vyznenia programu zohľadniť.

Povinnosť moderátora reagovať na jednostranné, kontroverzné alebo paušalizujúce vyjadrenia alebo vnieść do diskusie aj iné pohľady a názory nemožno považovať za cenzúru alebo za potláčanie alternatívnych či nemainstreamových názorov. Nejde totiž o povinnosť moderátora, resp. vysielateľa presadzovať určitý jeden „správny“ názor ani o povinnosť „opravovať“ vyjadrenia, ktoré nie sú v súlade s oficiálnou politickou líniou štátu. Ide o vyváženú jednostrannú, kontroverznú alebo paušalizujúcu vyjadrenia a o vnesenie ďalších relevantných pohľadov, a to za účelom, aby si mohol recipient (divák alebo poslucháč) vytvoriť názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade, ak je súčasťou diskusného programu iba jeden hosť prezentujúci jeden uhol pohľadu, je úlohou moderátora vyvažovať jeho jednostranné, kontroverzné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia. Takúto aktivitu moderátora nemožno považovať za neústavný zásah do slobody prejavu vysielateľa alebo za „cenzurovanie“.

V prípade tém s mimoriadne závažným spoločenským, vnútroštátnym, medzinárodným alebo geopolitickým dopadom, môže nereagovanie moderátora programu aj na niektoré kontroverzné a jednostranné vyjadrenia, týkajúce sa týchto závažných tém, mať za dôsledok nedostatok objektivity a nestrannosti programu.

Čo sa týka poukázania účastníka konania na údajné odlišné posudzovanie iných programov iných vysielateľov zo strany Rady, možno uviesť, že materiály obsahujúce analýzu a podrobné odôvodnenie, prečo boli podnety na tieto programy vyhodnotené ako neopodstatnené, sú verejne dostupné na internetovej stránke Rady. Z odôvodnenia týchto materiálov vyplýva, že nešlo o rovnaký, resp. obdobný prípad ako program účastníka konania, ktorý je predmetom tohto správneho konania. Ako príklad možno uviesť, že medzi dôvodmi posúdenia podnetov na tieto programy za neopodstatnené bolo napríklad oddelenie komentárov moderátora od časti programu obsahujúceho aktuálnu publicistiku alebo skutočnosť, že konkrétny program nespĺňal znaky programu aktuálnej publicistiky (podobne ako ho nespĺňajú niektoré ďalšie programy iných vysielateľov) a nevzťahovali sa preto na neho požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., ale odlišné požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

Treba podotknúť, že skutočnosť, že konkrétny program nespĺňa znaky programu aktuálnej publicistiky (napr. ak sa venuje historickým, všeobecným alebo „nadčasovým“ témam bez priamej prepojenosti na aktuálne spravodajstvo alebo aktuálne spoločenské dianie), znamená, že sa na neho nevzťahujú povinnosti vyplývajúce z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – t.j. povinnosť zabezpečiť objektivitu a nestrannosť každého konkrétneho programu aktuálnej publicistiky. Na vysielateľa takéhoto programu sa však vzťahujú odlišné povinnosti vyplývajúce z § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z., a to povinnosť zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby – t.j. v rámci všetkých programov vysielaných na programovej službe, posudzovaných súhrne a v celku.

Možno konštatovať, že moderátor v predmetnom programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 26. 2. 2023 nereagoval na niektoré jednostranné a kontroverzné vyjadrenia hosťa alebo poslucháčov. Išlo napríklad o vyjadrenia hosťa na tému opatrení na ochranu verejného zdravia počas pandémie Covid-19 alebo vyjadrenia hosťa a poslucháčov na tému vojny na Ukrajine a príčin jej vzniku, čo sú udalosti s mimoriadne závažným spoločenským, vnútroštátnym, medzinárodným aj geopolitickým dopadom. Zo strany moderátora v prípade týchto vyjadrení absentovali jeho vyvažujúce reakcie, napríklad doplňujúce či vyjasňujúce otázky voči hosťovi alebo poslucháčom, vnesenie iných názorov a pohľadov na diskutované témy alebo upozornenia na to, že na konkrétnu tému existuje aj iný relevantný pohľad.

Rada však zastáva názor, že čo sa týka posúdenia objektivity a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky v zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. možno prípad predmetného programu, zohľadniac jeho celkový obsah a priebeh, považovať za hraničný prípad, v ktorom je potrebné prípadné

udelenie sankcie dôkladne zvážiť, a to vzhľadom na ústavnú požiadavku minimalizácie zásahu do základných práv vyplývajúcu z čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Rada preto z tohto dôvodu predmetné správne konanie zastavila.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

V zmysle § 52 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatné a vykonateľné oznámením účastníkovi konania.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

1x FRONTINUS s.r.o. (elektronicky)

2x Rada pre mediálne služby

PhDr. Marta Danielová
predsedníčka
Rady pre mediálne služby